APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE
Editată de Sindicatul din Învăţământ şi Cercetare Neamţ

SERIE NOUĂ, ANUL XXVI, NR. 273 iunie
http://apostolul.slineamt.ro 2024

SIC COGITO

Ziua Învăţătorului

Învăţătorul. Omul care se dăruieşte pentru a lumina minţile celorlalţi, ale puilor de om. Prin definiţie, nu e profesor căci nu PROFESează, el îi ÎNVAŢĂ pe ceilalţi! Nu e CADRU didactic, e om şi adesea Om.

Dovadă pentru cele afirmate mai sus e şi faptul că zeci de ani şi-a serbat ziua pe 30 iunie, ultima zi de muncă din anul şcolar, înainte de concediul de vară. Nu putea sărbători decât atunci când totul era pus la punct, când putea trage linie şi spune că a fost un an rodnic…

Învăţătorul. Omul care primeşte cele mai multe declaraţii de iubire: scrise, desenate, îmbrăţişate, în zâmbete şi în priviri, uneori peste ani…

Învăţătorul. Omul care, pentru că guvernanţii n-au fost în stare să rezolve problema grădiniţelor aglomerate, a primit onoarea de a fi (5 ani!) cea mai importantă persoană în educaţia copilului, probabil, după părinţi… Nu întotdeauna de bun augur, dar asta e o altă discuţie!

Am înţeles că pe 5 iunie, de noua şi mirabolant-superb-extraordinara zi a învăţătorului stipulată prin parafare ministerială de câţiva ani, este zi liberă. MI SE PARE O IDIOŢENIE de proporţii colosale! Prin tradiţie, aveam Ziua Învăţătorului de Ziua Sfinţilor Apostoli, pe 30 iunie. Am tot vorbit despre multiplele motive pentru care trebuia păstrată tradiţia asta. N-am s-o mai fac şi aici… Au hotărât unii DĂŞTEPŢ că să se sărbătorească pă 5 iunie, ca să fie în cursul anului, să fie şi copi acolo*... dar apoi au dat zi liberă...?!

Prof. Ionel-Cătălin DIACONU,
Vicepreşedinte AGIRo

(*continuare în pag. 6*)

Semnale pozitive... dar şi neîmpliniri!

Interviu cu dl. Ionel Hociung, preşedinte al Sindicatului din Învăţământ Neamţ

– Domnule Ionel Hociung, încep prin a vă întreba dacă există noutăţi pe plan sindical de la ultima noastră întâlnire şi până acum, cu rugămintea de a prezenta mai întâi aspectele pozitive.

– Desigur există câteva chestiuni pe marginea cărora am putea face o discuţie şi multe lucruri pozitive care s-au întâmplat în perioada scursă de la ultimul interviu cu dumneavoastră, la care şi SLLICS Neamţ şi-a adus contribuţia, pe alocuri în mod esenţial.

Astfel, trebuie amintit faptul că, o dată cu drepturile salariale ale lunii aprilie 2024 (primite în data de 14 mai 2024) s-a plătit şi a treia tranşă a sumelor reprezentând diferenţele salariale cuvenite prin aplicarea hotărârilor judecătoreşti, respectiv din aplicarea OUG nr. 48/ 2024.

De asemenea, un alt fapt pozitiv este acela că au început să fie încărcate cardurile beneficiarilor cu sumele care reprezintă voucherul de vacanţă aferent anului 2024, acum valorând 1600,00 lei, dar la care, în premieră, pe lângă impozitul de 10%, sunt reţinute şi contribuţiile pentru asigurările de sănătate, în procent de 10%. Per total, faţă de anii anteriori când suma alocată pentru aceste vouchere era de 1450,00 lei, acum, odată cu majorarea ei la 1600,00 lei şi aplicând impozitul şi contribuţiile, dezavantajul

A consemnat
Gianina BURUIANĂ

(*continuare în pag. 2*)

Sindicatele şi trecerea de la economia poluantă spre economia verde

Deşi, cu mulţi ani în urmă, oamenii de ştiinţă au atenţionat în repetate rânduri că economiile orientate numai spre profit, fără a se lua măsuri de protejare împotriva poluării, vor genera efecte nefaste asupra mediului înconjurător şi implicit asupra vieţii oamenilor, aceştia nu au fost auziţi. Iar acum, simţim şi suferim cu toţii schimbări climatice care reprezintă un real pericol pentru planeta noastră.

Deşi târziu, au început să se caute soluţii pentru a se reveni la un mediu prietenos, care să asigure echilibrele climatice şi sociale. O astfel de soluţie ar putea fi tranziţia spre economia verde.

Economia verde reprezintă activitatea economică bazată pe conceptul dezvoltare durabilă, pe utilizarea resurselor naturale regenerabile, reducerea consumului de hidrocarburi, unul dintre obiectivele importante fiind protecţia mediului.

Interesul pentru economia verde a apărut la începutul crizei financiare, în anul 2008, când investiţiile în sectoarele economiei verzi au fost văzute ca un mijloc de restabilire a creşterii economice, cât şi de a face faţă degradărilor mediului.

Schimbările climatice, din ce în ce mai rapide şi agresive, au determinat urgentarea tranziţiei spre economia verde. În acest context,

Preşedintele Uniunii Judeţene
a Sindicatelor Democratice Neamţ,
Prof. Gabriel PLOSCĂ

(*continuare în pag. 9*)

De ce sunt lucrurile atât de urâte, când ar putea să fie atât de frumoase?

Dr. Virgil RĂZEŞU

→→→ Pag. 10

Istoria trebuie să rămână mereu prezentă în viaţă noastră

Acad. Georgeta FILITTI

→→→ Pag. 3

Profesorul trebuie să se schimbe, să devină un mentor, un model de urmat

Prof. Alptekin TEZ (Turcia)

→→→ Pag. 4-5

Semnale pozitive... dar şi neîmpliniri!

(*urmare din pag. 1*)

Financiar al fiecărui beneficiar este mai mare cu 25,00 de lei... tipic românească! Aşadar, în momentul în care se trage linie, se constată că, deşi se trâmbiţează creşterea valorii voucherului de vacanţă, lucrurile nu stau chiar aşa cum se prezintă.

– *Suntem cu toţii curioşi să aflăm dacă se va respecta creşterea salarială anunţată pentru 1 iunie...*

– Acesta era următorul aspect favorabil pe care doream să-l aduc în discuţie, şi anume, faptul că, începând din data de 01.06.2024, potrivit OUG nr. 128/2023, valoarea salariilor de bază pentru personalul didactic şi didactic auxiliar din învăţământul preuniversitar este majorată cu 7%. Astfel, începând cu 01.06.2024, repet, un profesor debutant cu studii superioare va beneficia de un salariu de bază brut de 6.446,00 lei, în timp ce un profesor cu studii superioare, gradul didactic I şi vechime mai mare de 25 ani în învăţământ va avea un salariu de bază brut de 10.232,00 lei. Exemplific cu aceste două funcţii pentru că acestea au fost de referinţă la negocierile pentru stabilirea salarizării în învăţământ, adică „intrarea" şi „ieşirea" din sistemul de educaţie.

Mai trebuie spus că, deocamdată, promisiunile referitoare la salarizare de partea guvernamentală şi transpuse în acte normative sunt respectate, urmând ca odată cu intrarea în vigoare a noii legi de salarizare în sistemul bugetar, sau a altor acte normative să fie reglementată şi salarizarea pentru anul 2025, astfel încât să se atingă nivelul stabilit în cadrul negocierilor şi implicit a principiului că salariul profesorului cu studii superioare debutant să fie egal cu salariul mediu brut pe economie, iar salariul profesorului cu studii superioare, grad didactic I şi vechime peste 25 de ani în învăţământ, să fie situat la nivelul medicului specialist.

De asemenea, conform aceleiaşi ordonanţe, şi salariile personalului administrativ (nedidactic) se majorează cu 200,00 lei brut faţă de nivelul lunii decembrie 2023.

– *După aceste veşti bune trebuie să ne comunicaţi şi ce neîmpliniri aveţi, în ciuda eforturilor depuse de mişcarea sindicală.*

– Trecând acum la chestiunile mai puţin plăcute, vă spun că nu toate persoanele care aveau dreptul să intre în posesia cardului cu prima de carieră didactică/ profesională l-au primit. Trebuie amintit că la nivelul judeţului Neamţ există un număr de 369 de colegi, personal didactic, didactic auxiliar şi administrativ care se află în această situaţie. În ciuda numeroaselor demersuri efectuate de FSLI, se pare că situaţia este deocamdată blocată, cu sau fără intenţie, undeva în Ministerul Educaţiei şi la Ministerul Investiţiilor şi Proiectelor Europene (MIPE). Cert este că ISJ Neamţ a centralizat şi trimis încă de la începutul lunii aprilie baza de date a tuturor persoanelor omise, către MIPE, şi…nimic! Problema este cu atât mai acută, cu cât întreg personalul a trei unităţi de învăţământ din Neamţ nu beneficiază deocamdată de acest drept.

O altă nemulţumire, în special a colegilor cadre didactice, o reprezintă neacordarea indemnizaţiei de hrană şi a voucherului de vacanţă, pentru persoanele care înregistrează un salariu net mai mare de 8.000,00 lei, aferent funcţiei de bază. Şi pentru aceste situaţii s-a insistat pentru modificarea actului normativ, în sensul în care salariul net să fie considerat salariul de bază (cel din grilă) la care să fie aplicate impozitul şi contribuţiile. La această propunere a sindicatelor nu a fost formulat deocamdată nici un răspuns, dar situaţia se află pe agenda noastră şi o vom susţine în întâlnirile cu factorii de decizie guvernamentali.

– *Ce se mai întâmplă în domeniul controversat al plăţii indemnizaţiei pentru titlul de doctor?*

– Aici s-a primit o lovitură greu de trecut cu vederea şi ne-am exprimat şi continuăm să susţinem o opinie contrară deciziei ISJ Neamţ de a nu mai aproba acordarea indemnizaţiei pentru titlul de doctor directorilor de unităţi şcolare şi inspectorilor şcolari, decât dacă aceştia îl deţin în domeniul managementului educaţional. Credem în continuare că este o decizie eronată şi avem o serie lungă de argumente în această susţinere. Cel mai probabil, la cererea colegilor noştri directori şi inspectori, membri de sindicat, reglarea o vom căuta, din păcate, tot în instanţă.

– *Mai există disfuncţionalităţi care aduc prejudicii materiale colegilor noştri?*

– Mai pot semnala ceva în activitatea unităţilor/ instituţiilor de învăţământ conexe, cărora Ministerul Educaţiei le-a comunicat fila de buget pentru anul 2024, iar în dreptul cheltuielilor de navetă pentru personalul didactic suma era un mare 0. Situaţia a fost rezolvată după intervenţia noastră prin intermediul FSLI, iar lucrurile intră pe făgaşul normal. Decontul cheltuielilor cu naveta pentru personalul didactic reprezintă un punct nevralgic pentru câteva unităţi administrativ teritoriale din judeţul Neamţ. Situaţia este de nerezolvat în comuna Văleni unde autoritatea locală acţionează discreţionar, împotriva tuturor discuţiilor şi intervenţiilor avute, văduvind personalul care se încadrează în prevederile legale de a-şi primi sumele aferente pentru navetă de foarte mult timp. Pe acelaşi subiect am intervenit şi la Primăria Municipiului Roman, unde am deblocat situaţia, iar colegii noştri încep să-şi primească sumele restante.

FANTEZIE, LUMINĂ ŞI CULOARE

● Concursul de Arte Plastice „Dr. Sorin Ciobanu", ediţia a IX-a

Tinerii artişti, cu vârste între 6 şi 19 ani, au trăit cu intensitate bucuria întâlnirii cu jocurile preferate ale copilăriei, tema din an a Concursului şi Expoziţiei de Arte Plastice „Dr. Sorin Ciobanu". Rod al talentului şi fanteziei, lucrările, de o mare varietate de viziuni şi expresii, au adus în prim-plan, prin intermediul jocului, minunate mijloace de apropiere între copii.

Valoarea celor trei Premii speciale (Iustina Vieru, Maria Ştefan – autoare a 15 lucrări, şi Irina Aelenei), a Premiului pentru creativitate (Ilinca Pintea), a Premiului pentru originalitate (Miruna Ilinca Anghel) şi a celor două atribuite pentru realizarea tehnică (Ricardo Dăscăliţei şi Adrian Macovei) a fost de 500 de lei fiecare, fondul total de premiere crescând la 3.500 de lei la această ediţie. Premiile în bani au fost acordate de dr. Mariana Ciobanu, ing. Cătălin Ciobanu, arh. Daniela Lospa şi prof. univ. dr. Mihai Dascălu.

„Te poţi juca la 5, 10, 15, 30, 50 de ani. Jocurile îşi păstrează rolul lor esenţial de a te face să vezi viaţa într-un mod optimist, de a te ajuta să treci peste momentele dificile cu un zâmbet. Nu există o vârstă a jocurilor. Ne conştientizăm vârsta atunci când uităm să ne jucăm.

Privind lucrările voastre, mă bucur că aţi redat o paletă largă de activităţi, realizând compoziţii interesante. O premieră în cadrul concursului de anul acesta este faptul că admiratorii acestei manifestări, în fapt, admiratorii lucrărilor dumneavoastră, s-au înmulţit astfel încât, în afară de mine, încă trei oameni de bine răsplătesc talentul dumneavoastră. În încheiere, vă mulţumesc şi vă felicit pentru participare şi repet ce v-am spus şi în luna noiembrie a anului trecut: dacă aveţi un vis, o pasiune, luptaţi pentru acel vis, pentru acea pasiune, de fapt, luptaţi pentru poveştile sufletului vostru, indiferent ce spun alţii. Treceţi peste toate obstacolele, pentru că, într-o zi, imposibilul va deveni posibil!", a subliniat dr. Mariana Ciobanu, vicepreşedintele Asociaţiei Culturale „Arte.Ro".

Violeta MOŞU

Acad. Georgeta Filitti: „Istoria trebuie să rămână mereu prezentă în viaţa noastră”

„România regală”, cea mai recentă conferinţă susţinută de academician Georgeta Filitti, valoros istoric preocupat de restituirea operei înaintaşilor, la Muzeul de Artă din Piatra-Neamţ (sâmbătă, 18 mai 2024, cu ocazia Zilei Internaţionale a Muzeelor), a cuprins explicaţii bogat documentate şi atractiv expuse. Elaborate în spiritul adevărului istoric, punctele de vedere au creat o imagine deosebit de elocventă despre această temă interesantă. Georgeta Filitti s-a aflat pentru a doua oară la Piatra-Neamţ. La final, Garda Curţii Domneşti (prof. coordonatori: Elena Preda, Dorina-Luminiţa Drexler, Cristiana Şoimaru) a prezentat onorul distinsei invitate. „Piatra-Neamţ este un loc care mă emoţionează, îmi place teribil tot ce este aici şi vin, de fiecare dată, cu o imensă plăcere. Sunt colţuri de istorie aşa de bine încadrate în oraşul modern şi cred că pot constitui un model şi pentru alte localităţi din România. De ce? Pentru că istoria trebuie să rămână mereu prezentă în viaţă noastră”, a spus Georgeta Filitti.

„Doamna academician Georgeta Filitti este unul dintre cei mai îndrăgiţi istorici români, graţie pregătirii excepţionale, a farmecului personal, a «dimensiunii ludice» a discursului şi, nu în ultimul rând, a originalităţii Domniei sale în abordarea temelor istorice. Instituţia noastră a primit un cadou cum nu se poate mai frumos”, a subliniat Mihaela-Cristina Verzea, directorul adjunct ştiinţific al Complexului Muzeal Naţional Neamţ.

„Ceea ce a creat omul, inteligenţa artificială nu cred că poate depăşi”

– De ce este istoria cel mai frumos lucru pe lume?

– Ştiţi de ce? Pentru că se constituie într-o zestre spirituală care ne dă o forţă morală. Sigur, nu trebuie să ne imaginăm acum că toţi putem să devenim Ştefan cel Mare. Pentru că am fost un popor reprezentativ în Europa şi o dovedim cu fapte, acesta este un motiv de mândrie. Apoi, omul aşa-i făcut, să fie curios. Ori, această curiozitate luminată, dacă ne-o satisfacem, să ştiţi că, încet, încet, devenim oameni cultivaţi, devenim oameni ştiutori, oameni care ne înţelegem şi propria condiţie actuală, ceea ce este foarte important.

– Vă place tehnologia?

– Nu vreau să vă par conservatoare, dar e o lipsă de măsură în această privinţă. Şi atunci, această discrepanţă între dezvoltarea noastră biologică şi dezvoltarea tehnicii, apariţia inteligenţei artificiale, iată, creează un dezechilibru în fiinţa umană, pentru că nu fiecare dintre noi are capacitatea de a şti ce este esenţial, ce trebuie să iei, care sunt stimulii externi la care merită să răspunzi. Şi nenorocirea face ca tineretul să-şi piardă efectiv vremea, să stea cu aceste aparate în mână, că-i un telefon, că-i o tabletă, ca să aibă o ştire pe TikTok sau pe altă platformă de propagandă. Este o propagandă a faptului mărunt, care este profund inutilă. Îţi mănâncă timpul, ai aflat că o răţuşcă se pupă cu o pisică sau cutare actriţă suferă de o boală neiertătoare, astea sunt elemente neesenţiale, dar care ne mănâncă timp. Şi cred că ne consumă şi energia. Vreau să răspund foarte clar şi fără echivoc: nu-mi place toată tehnica asta care ne înconjoară. În acelaşi timp, însă, îmi dau seama că este un fenomen care nu poate fi stopat şi atunci ţine de fiecare dintre noi să primim cu măsură totul. Măsura în toate este absolut salutară. Informaţiile trebuie să fie miezoase. Ce faci, îţi pierzi timpul cu prostioare transmise de TikTok? Nu mai spun că foarte multe dintre ele sunt false.

– Omul va putea fi înlocuit de nişte „fiinţe” de metal?

– Ceea ce a creat omul, inteligenţa artificială nu cred că poate depăşi sau, dacă se va întâmpla, înseamnă că civilizaţia umană pe care noi o trăim în clipa de faţă va dispărea. Dar eu nu cred. Merg mai departe şi cred că, de fapt, e o modă. Încet, încet, va dispărea. Iată, La belle époque s-a caracterizat printr-o modă asortată, frumoasă, graţioasă, armonioasă. În ultimii 30-40 de ani a venit ceva postmodern, a venit ceva de neînţeles. O modă de o urâţenie nemaiîntâlnită, piciorul femeii, care-i foarte frumos, în loc să-i pui un pantof cochet, îi pui o gheată oribilă, cu o talpă groasă. Sunt nişte lucruri de neînţeles. Prin extensie, de exemplu, se montează Caragiale, absolut aiurea, cu o gestică, de foarte multe ori, obscenă, cu replici schimbate, cu schimbări de înţeles a unor întregi scene. Shakespeare se montează schimbat. Şi, în momentul în care obiectezi, ţi se spune că eşti depăşit. Această aducere în actualitate cu orice preţ a unor subiecte e ceva forţat, şi această forţare se referă şi la teatru şi la modă şi la neglijenţa faţă de propria noastră limbă pe care o împănăm cu nişte onomatopee mai ales din engleză. Nu ştiu care este câştigul. Eu încerc să rămân optimistă. La sfârşitul unei epoci, faci un bilanţ şi sunt multe lucruri bune, dar, eu, acum, tot mai greu zăresc aceste lucruri bune. Care este profitul? O stâlcire, o urâţire, o neglijare a limbii? La schimbul acesta de mesaje, de e-mail-uri, cum e cu putinţă să ignori ortografia. „Ştiţi, m-am grăbit”. Aceasta este o necuviinţă. E o necuviinţă şi faţă de tine care scrii şi o lipsă de respect faţă de cel căruia îi adresezi mesajul. Şi această neglijenţă în îmbrăcăminte, în scriere, în faptul că eşti într-un cerc de prieteni şi vorbeşti tare, ţipi, duce la o slăbire morală a oamenilor. Nu ştiu ce-i de făcut. Şi hai să privim şi din alt punct de vedere, poate că acesta-i mersul societăţii, poate că nu avem ce face. Asta ne e dat, să ne resemnăm.

– Cum mai vedeţi astăzi relaţia maestru-ucenic, de care depinde transmiterea, transferul de valori de la o generaţie la cealaltă?

– Să ştiţi că e o relaţie tot mai rar întâlnită. Aşa-zişi emuli, aşa-zişi urmaşi nu se înghesuie. Toată viaţa am fost obsedată de găsirea şi darea la iveală pentru marele public a documentelor de arhivă. Nu este un lucru uşor, pentru că, de multe ori, documentele de arhivă sunt într-o limbă străină, sunt într-o limbă veche, ai nevoie de cunoştinţe de latină, de greacă, de slavonă, de scriere chirilică. E o muncă întreagă. Pe mine m-a pasionat, dar nu sunt prea mulţi cei din jurul meu care să mă urmeze. Şi atunci, ne rămâne un întreg univers tainic şi nu-i bine. Sunt foarte mulţi tineri care vor să ia o temă de cercetare oarecare şi sunt surprinşi să afle că nu toate documentele de arhivă sunt digitizate. Cred că ţine foarte mult şi de persuasiunea pe care trebuie să o manifeste profesorii în facultate. Poate exista sau nu.

A consemnat Violeta MOŞU

Profesorul trebuie să se schimbe, să devină un mentor, un model de urmat

● Interviu cu Alptekin Tez, profesor de informatică la „Kınık Vocational And Technical High School” (Turcia)

– Iată că după ce în luna februarie am realizat primul meu interviu cu un profesor din străinătate, avându-l interlocutor pe Uğur Çelik de la Liceul „Karabağlar Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi” (Izmir-Turcia), astăzi 01.06.2024 vă am alături pe dvs., domnule Alptekin Tez, profesor de informatică la „Kınık Vocational And Technical High School” (oraşul Kinik, districtul Izmir). Cum se explică prezenţa dvs. zilele acestea în Piatra-Neamţ?

– Eu sunt acum în Piatra-Neamţ datorită relaţiilor fructuoase generate de proiectele Erasmus+ între şcoala mea şi Colegiul Tehnic „Gheorghe Cartianu” din oraşul dvs. Pentru început vreau să spun că mă simt recunoscător că îmi oferiţi ocazia să mă exprim prin intermediul revistei dvs. şi vă mulţumesc foarte mult. Predau informatica de 14 ani la şcoli vocaţionale, mai precis conţinuturi legate de web design, design grafic, programe Adobe, Html, Java script. Un lucru comun la noi este să facem workshopuri de robotică şi electronică. Avem aproximativ 600 de elevi de mai multe specializari (informatică, chimie, mecanică, finanţe, alimentaţie publică, estetică) şi aproximativ 70 de profesori – un colectiv tânăr cu media de vârstă între 33-45 ani.

– Această vizită în oraşul nostru este pentru dvs. începutul poveştii Erasmus + ?

– Nu, nici pe de departe... Deşi ar mai fi de spus despre mine că în prezent sunt şi coordonatorul proiectelor Erasmus + la *Kınık Vocational And Technical High School*, totul a început cu mult timp înainte.

Pe când eram student în anul III la universitate, am avut norocul de a merge un semestru la Viena, cu programul Erasmus. Acela a fost startul acestei istorii pentru mine. Era în anul 2009, am aplicat, şi era pentru prima dată când universitatea la care am studiat opta pentru asemenea experienţe. Pentru mine a fost foarte greu. Pe vremea aceea nu vorbeam foarte bine limba engleză, nu aveam încredere de sine, eram puţin speriat, dar cu toate acestea am făcut faţă şi mi-am dat seama de importanţa acestui program: să ne conectezeze, să devenim cetăţeni europeni, conştienţi de valoarea noastră, să intrăm în contact cu noi culturi, să întâlnim oameni noi, să ne deschidem pentru o nouă viziune. Am simţit că acea experienţă Erasmus din Viena m-a schimbat hotărâtor, m-a făcut să mă simt mai încrezător, mai puternic şi mi-a generat ideea că lucrurile negative se pot schimba, şi încă în timp scurt. În plus am dobândit o nouă perspectivă asupra profesiei mele, muncii de zi cu zi.

După ce am absolvit universitatea am lucrat ca profesor la mai multe licee vocaţionale, iar de 6 ani sunt cadru didactic la *Kınık Vocational And Technical High School.* Fiind profesor de informatică eram solicitat de direcţiunea şcolilor să fac diferite alte lucruri în timpul liber: să repar calculatoare, să pregătesc examene etc. Iar asta îmi ocupa tot timpul şi îmi consuma energia. Dorinţa mea era să fac ceva nemijlocit pentru elevi, mai ales că aveam în spate timpul şi achiziţiile din Viena, cunoştinţe de engleză şi germană şi o mare disponibilitate pentru proiecte.

Am început în Berlin cu nişte mobilităţi adresate doar profesorilor şi a fost ceva foarte benefic. După aceea am încercat să mă gândesc foarte serios la ceea ce aş putea face pentru elevi pe acest palier.

– Şi aşa aţi ajuns coordonator Erasmus + în şcoală...

– Cred că a fost o alegere bună a direcţiunii şcolii de a mă numi coordonator al proiectelor Erasmus. Desigur, erau şi alţi colegi doritori, dar nu aveau experienţa mea. Împreună am făcut o echipă bună. Acţiunile noastre ne dau un sentiment al libertăţii şi al utilităţii, ceea ce ne conferă împlinire.

– Mi-ar plăcea să aflu ce gândiţi despre România şi despre români.

– Nu este prima mea vizită, am mai venit în februarie, când am stat 6 zile. Dar nu mi-am imaginat niciodată că România este atât de verde, cu adevărat verde, incredibil de verde. Cu o natură inimaginabilă, cu un aer atât de curat. Aici, după şase ore de somn, te trezeşti foarte uşor, şi te simţi odihnit şi plin de energie. Şi vă adresez felicitări că ştiţi să protejaţi natura. Vorbim despre dezvoltare durabilă, despre ceea ce lăsăm urmaşilor noştri. Iar despre români aş vrea să spun că sunt foarte amabili, prietenoşi, te ajută la nevoie şi te fac să te simţi ca şi cum ai fi acasă la tine, ca şi cum ai fi un membru al familiei lor. Am încercat să înţelegem trasăturile culturale ale poporului român şi am surprins câte ceva vizitând oraşul, muzee, intrând în biserici. O activitate specială la care am participat a fost *Târgul ofertelor educaţionale* desfăşurat la Colegiul Naţional „Calistrat Hogaş” şi m-a impresionat foarte mult modul în care fiecare liceu a încercat să se promoveze. Prin tot ceea ce sunteţi vreau să vă spun că mi-aţi stârnit dorinţa de a reveni.

– Cui se datorează faptul că aveţi această cooperare în Piatra-Neamţ?

– Nimic nu s-ar fi putut întâmpla fără implicarea şi efortul susţinut al Eleonorei Dragomir, coordonatoarea proiectelor Erasmus de la Colegiul Tehnic „Gheorghe Cartianu”. Şi vreau să spun ce m-a uluit la ea: vrea să împărtăşească totul şi să împartă totul. Este atât de generoasă, nu numai cu informaţiile pe care le deţine şi experienţa de proiecte dar şi cu lucrurile mai puţin importante. Din ceea ce am văzut eu până acum în alte ţări, nimeni nu procedează

Lecţia de istorie ❒ Luna iunie ❒ Lecţia de istorie ❒ Luna iunie ❒ Lecţia de istorie ❒ Luna iunie ❒ Lecţia de istorie

Luna iunie 2024

■ iunie 1907 – d. **Chiriac Nicolau**, la Mănăstirea Neamţ (n. 1839, Piatra-Neamţ), tatăl, preot la Biserica „Precista” din Piatra, l-a dus la Mănăstirea Secu pentru a învăţa carte. A fost trimis la Mănăstirea Neamţ; a participat la Războiul de Independenţă. După război, revizor al bisericilor din Dobrogea, a luptat pentru introducerea limbii române în serviciul divin; pentru organizarea învăţământului laic, iar Regele Carol I l-a decorat cu „Steaua României”. A ctitorit o nouă şcoală în satul Vânători-Neamţ. (8. 10. 1895) şi a pus bazele primei biblioteci rurale din Judeţul Neamţ (condusă de inimosul Constantin I. Oancea, din 13. 06. 1948 – până la decesul său).

■ iunie 1934 – n. **Constantin Avadanei** la Sărata, Dobreni, Neamţ (d. 1994, Piatra-Neamţ), profesor. Cursurile primare şi gimnaziale la Dobreni, Şcoala Pedagogică de Băieţi din Piatra-Neamţ, Facultatea de Matematică-Fizică din Iaşi. Învăţător la Dămuc, apoi profesor la Liceul „Petru Rareş” din Piatra-Neamţ. A fost preşedinte al filialei Neamţ a S. Ş. M. A publicat articole în „Gazeta de matematică”. Autor (colab.): „De la matematica elementară spre matematica superioară”, 1987.

Rememorări nemţene

■ 1/1946 – n. **Petruş Andrei**, la Goşmani, Neamţ, profesor, scriitor. Absolvent al Liceului „Petru Rareş” din Piatra-Neamţ şi al Facultăţii de Filologie Iaşi, a predat, până la pensionare, la Liceul din Puieşti, Vaslui. Redactor la mai multe publicaţii („Visătorii”, „Amurg sentimental”, „Dor de dor”). Colaborator la: „Dacia literară”,

„Convorbiri literare”, „Cronica”, „Cuvântul adevărului” (Canada). Cărţi: „Descântece de inimă rea”, „Floare de jar”, „Flacăra de veghe”, „Cântecul toamnei”, „Mierea din trestii de cuvânt”, „Poeme târzii”, „101 sonete”, „Crepuscul de miere”, „Într-un crâng de neuitări” ş. a. Numeroase premii naţionale şi internaţionale. Cetăţean de onoare al comunei Puieşti.

■ 3. 06. 1899 – d. **Constantin Gh. Şoarec** (n 1837, Piatra), primar (1876), deputat şi senator. A urmat cursurile Şcolii Domneşti şi ale Seminarului de la Socola. A fost unul dintre cei mai bogaţi oameni din Piatra-Neamţ, a sprijinit Unirea şi reformele lui Alexandru Ioan Cuza; ca

Profesorul trebuie să se schimbe, să devină un mentor, un model de urmat

aşa, pentru că se consideră în concurenţă cu ceilalţi. Dar Eleonora este altfel, ea vrea să lucrăm în echipă. Uneori este chiar peste măsură de grijulie, şi pentru tot ce a făcut şi face în continuare vreau să-i adresez multe mulţumiri. Şi dacă am ajuns la capitolul mulţumirilor trebuie să-l menţionez şi pe fostul meu profesor, Uğur Çelik, care de asemenea m-a învăţăt tot ce ştia despre proiecte şi continuă s-o facă şi în ziua de astăzi. Colaborăm de 20 de ani şi dacă astăzi stau de vorbă cu dvs. este datorită lui. Încă este mentorul meu şi înţeleg că încă mai am multe de învăţat de la el.

– Aş fi curioasă să aflu câte ceva despre elevii din Turcia şi în acest sens v-aş întreba cum staţi cu motivaţia lor pentru învăţare? Pentru că noi întâmpinăm probleme, deoarece aceasta devine din ce în ce mai mică.

– Mă îngrijorează şi pe mine acest fenomen al elevului care nu mai vrea să facă nimic. Doar pierde vremea, cu ochii în telefon, jucând jocuri video şi având preocupări de acest gen. Mă îngrijorează elevul care nu mai vrea să primească nici o idee nouă. Contribuţia mea personală în şcoală în acest domeniu este să intervin cu aceste proiecte Erasmus. Începem cu o selecţie de calitate pentru că, din 600 de elevi doar 10 vor fi beneficiari. Trebuie să aibă cunoştinţe solide de limba engleză şi informatică şi disponibilitate de a lucra foarte mult în plus. După selecţie, în fiecare zi alocă aproximativ două ore pentru diferite aspecte, inclusiv logo-ul, afişele, bannerul proiectului sunt făcute de elevi. Şi asta aduce mare satisfacţie personală, fiindcă solicită creativitatea. Dar nu este numai atât, o mobilitate Erasmus este o experienţă completă, care îi învaţă inclusiv cum să gestioneze mai bine o sumă de bani. Eu încerc să-i învăţ inclusiv cum să-şi facă nişte planuri financiare.

Dacă aprofundăm puţin situaţia demotivării, cred că este pe undeva şi o vină a părinţilor. Noi ne cam ferim să acordăm responsabilităţi copiilor. Şi atunci ei nu îşi asumă responsabilăţi.

– Ce credeţi că lipseşte sistemului de învăţământ pentru a deveni mai eficient?

– Eu cred foarte mult într-un sistem de învăţare şi evaluare bazat pe proiecte. Deşi la început elevul pare dezorientat în legătură cu tema alocată, încetul cu încetul lucrurile se limpezesc, îşi caută şi îşi găseşte instrumentele, şi mai ales lucrează în echipă. În plus, se dă câmp liber creativităţii, se încurajează copilul să înveţe lucruri noi. Această modalitate trebuie s-o înlocuiască pe aceea în care profesorul prezintă informaţiile şi elevul le învaţă. Şi rolul profesorului trebuie să se schimbe înspre acela de a deveni un mentor, un model, un exemplu din toate punctele de vedere.

A consemnat Gianina BURUIANĂ

„Oraşul artiştilor”, la Galeriile de Artă „Lascăr Vorel”

Gruparea artiştilor plastici nemţeni, prin modalităţi de exprimare cât mai diversificate, a prezentat, în perioada 15-30 iunie 2024, a optsprezecea expoziţie „Oraşul artiştilor”, dedicată Zilelor Municipiului Piatra-Neamţ. Pentru privitorul de artă, acomodat cu universul lucrărilor majorităţii creatorilor, ansamblul acestei expoziţii colective a oferit prilejul unor interesante confruntări de opinii.

„Evenimentul, inclus în programul activităţilor desfăşurate cu ocazia Zilelor Oraşului Piatra-Neamţ, este organizat de Uniunea Artiştilor Filiala Neamţ, Primăria Municipiului Piatra-Neamţ şi Complexul Muzeal Naţional Neamţ. Expun 22 de artişti plastici – membri ai Uniunii Artiştilor Plastici, ce au adus spre a fi expuse 48 de lucrări în diferite tehnici, cum ar fi: pictură în ulei pe pânză sau carton, acrilic pe pânză sau carton, acuarelă, artă decorativă – textile, sculptură şi tehnică mixtă”, menţionează organizatorii.

Cele 48 de lucrări care înfrumuseţează simezele Galeriilor de Artă „Lascăr Vorel” aparţin artiştilor plastici Ştefan Potop, Cristian Bistriceanu, Lucian Gogu-Craiu, Ştefan Ioan Diaconu, Oana Doru, Radu Macavei, Florin Mircea Zaharescu, Arcadie Răileanu, Mircea Titus Romanescu, Dumitru Bostan, Dumitru Bezem, Mihai Agape, Valentina Chirvase, Gheorghe Pintilie, Carmen Cărbunariu, George Romila, Viorica Ciucanu, Oana Gavriliu, Laurenţiu Dimişcă, Lucian Tudorache, Marius Viorel Ivanovici şi Irina Maria Moldovan.

Proiectul „Oraşul artiştilor” a fost iniţiat în anul 2007.

Violeta MOŞU

Lecţia de istorie ❒ Luna iunie ❒ Lecţia de istorie ❒ Luna iunie ❒ Lecţia de istorie ❒ Luna iunie ❒ Lecţia de istorie

Rememorări nemţene

primar a contribuit la susţinerea Războiului pentru Independenţă, iar despre activitatea sa s-a scris în „Războiul” şi în „Corespondenţia provincial”, au vorbit I. C, Brătianu şi Mihail Kogălniceanu. După mandatul de primar a fost ales deputat, apoi senator.

■ 3/1943 – n. **Vasile Vasile**, la Borleşti, Neamţ, profesor, dirijor, muzicolog. Absolvent al Seminarului Teologic de la Mănăstirea Neamţ, al Conservatorului de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj (1971) şi al Facultăţii de Filologie a Universităţii din Iaşi (1974); doctor în pedagogie (1993) şi în muzicologie (1994). Profesor în Bacău şi Piatra-Neamţ; fondator, director al Şcolii Populare din Piatra-Neamţ, cercetător ştiinţific la Institutul de Ştiinţe ale Educaţiei, conferenţiar la Universitatea Naţională de Muzică, profesor la Facultatea de Teologie din Piteşti. Scrieri: „Iubirea de moşie e un zid”, „Profiluri de muzicieni români, sec. XIX-XX, I”, „Gavriil Galinescu – reprezentant de seamă al muzicii româneşti”.

■ **Violeta-Simina MOŞU** (n. 5 iunie 1974, Piatra-Neamţ). Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport a Universităţii „Vasile Alecsandri”, Bacău (2003). Master în Cultură şi Literatură Română, Facultatea de Litere a Universităţii „Vasile Alecsandri”, Bacău (2021). Membru al UZPR (Uniunea Ziariştilor Profesionişti din România) din 2019. Declarată ziaristul cultural al anului 2016,

la *Gala Superlativele Culturii Nemţene*. Bibliotecar la Biblioteca Judeţeană *G. T. Kirileanu* Neamţ (din septembrie 2017). Administrează din noiembrie 2017 publicaţia on-line *Dor de Neamţ*. Redactor al revistei *Apostolul* (din 2017). Cărţi publicate: *Piatra-Neamţ, ieri*, Biblioteca Judeţeană *G.T. Kirileanu* Neamţ, 2020; *Festivalul de teatru Piatra-Neamţ, 1969-2019*, Editura Nona, 2021(coautoare).

■ 12. 06. 1962 – n. **Petru Vamanu**, la Negreşti, Neamţ, artist plastic. A absolvit Liceul de Artă din Bacău. Între 1981 şi 2014, a participat

Constantin TOMŞA

(*continuare în pag. 6*)

Ziua Învăţătorului

(*urmare din pag. 1*)

WTF**!?! Învăţătorul nu dă liber copiilor ca să petreacă. Petrece când şi-a terminat misiunea, când face bilanţul şi poate trăi mulţumirea muncii sale!

Ionel-Cătălin DIACONU

WTF!?! Cum să sărbătoreşti învăţătorul fără învăţător?! El e învăţător între copii. Acasă e un simplu om. E ca şi cum ai sărbători ziua mamei fără mamă, că cu* ziua muncii fără muncă ne-am învăţat!

Sper cu tărie să se renunţe la 5 iunie, o sărbătoare inventată fără raţiuni practice, fără respect pentru tradiţie, pentru ceea ce sunt sau ar trebui să fie învăţătorii!

** Exprimări intenţionat greşite*

*** Scuzaţi limbajul trivial! E pe limba progresiştilor care vor să schimbe tot ce mai e bun din tradiţia educaţiei româneşti.*

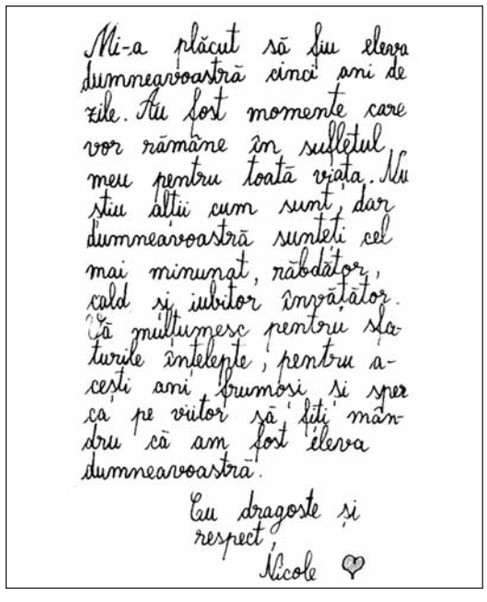

Mi-a plăcut să fiu eleva dumneavoastră cinci ani de zile. Au fost momente care vor rămâne în sufletul meu pentru toată viața. Nu știu alții cum sunt, dar dumneavoastră sunteți cel mai minunat, răbdător, cald și iubitor învățător. Vă mulțumesc pentru sfaturile înțelepte, pentru acești ani frumoși și sper ca pe viitor să fiți mândru că am fost eleva dumneavoastră.

Cu dragoste și respect,
Nicole

Nu. Nu este bine!

Sunt TRIST. Mai merită să fii PROFESOR? După mai bine de 25 de ani petrecuţi în sistemul de educaţie mă întreb tot mai serios dacă mai este cazul să continui aici. De câteva zile mă frământ dacă să scriu rândurile de mai jos. Am încercat să mă menţin departe de subiect. Însă trebuie să spun...

În urmă cu mulţi ani am intrat în acest sistem convins că am ceva de oferit. M-am pregătit asiduu pentru asta.

Aş vrea să cred că nu am făcut inutil două facultăţi, ambele construite pe ideea de EDUCAŢIE. Apoi am finalizat un Master acordat de o Universitate externă. Tot în EDUCAŢIE.

Am socotit. Sunt 12 ani de studii universitare ce mi-au lărgit viziunea despre educaţie. Nici nu aş vrea să contabilizez sumele investite. Sunt mulţi bani. Foarte mulţi.

Apoi multe cursuri de formare. Gradul Didactic I. Activităţi în parteneriate cu ONG-uri sau alte instituţii. Iniţiative şi proiecte diverse în zona educaţiei extinse.

Formator Acreditat. Cursuri de Coaching Educaţional. Multă implicare voluntară. Experienţă acumulată. Lărgirea unei filosofii de viaţă.

Am învăţat permanent. Şi asta am încercat să transmit elevilor mei. An după an. Cu pasiunea celui care ştie că poate influenţa în bine o întreagă generaţie.

Acum mă doare să văd părinţi aşezaţi confortabil în tabăra adversă. O societate civilă care aruncă cu piatra fără ezitare.

Cândva profesorii erau respectaţi. Acum părinţii îi ceartă. Iar elevii îi înjură.

Sunt luaţi la rost cu privire la cât muncesc. Şi ce anume muncesc.

Oare de ce trebuie să ţină alţii contabilitatea?

Numărul de ore contează sau valoarea adusă într-o oră? Ani de zile am avut această convingere:

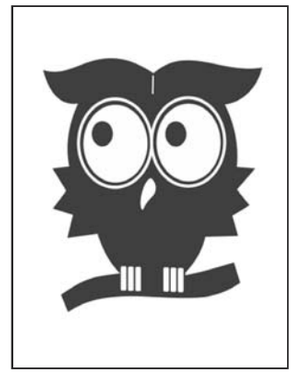

educaţia pe care mi-am format-o să aducă un plus de valoare pentru elevi.

Copiii vor uita informaţiile teoretice, dar vor rămânea cu ceea ce au nevoie în viaţă. În viaţa reală. „E bine să înveţi copiii să numere, dar cel mai bine e să îi înveţi ce contează." (Bob Talbert). Acesta a fost crezul meu. Şi pentru asta mi-am format o filosofie de viaţă pe care să o pot comunica cu uşurinţă.

Acum însă nu mai am entuziasm. Nu mai am viziune în acest sistem care mă lasă tot mai rece.

Ca să supravieţuiesc îmi direcţionez timpul şi energia spre al doilea job. Mi-am găsit împlinirea în el. Dar oare aşa ar trebui să fie în România „lucrului bine făcut"?

Preţul pe care acest sistem îl pune pe prestaţia mea este mult sub nivelul investiţiilor pe care le-am făcut. Mi se cere să mă vând pe „doi arginţi".

Iar eu trebuie să trăiesc! Vreau să trăiesc fără să îmi fie ruşine de ceea ce am ales să fiu! Fără să regret anii petrecuţi în educarea mea şi a altora.

În fiecare lună îmi achiziţionez cărţi. Din acei bani puţini. Fiindcă înţeleg necesitatea educării continue. Din păcate, nu pricep şi cei care consideră că educaţia autentică se poate face stând în faţa elevilor pentru a le arăta cât de uşor te prefaci că este bine atunci când eşti dispreţuit.

NU. NU ESTE BINE!

Profesor
Florentin LEHACI

Lecţia de istorie ❐ Luna iunie ❐ Lecţia de istorie ❐ Luna iunie ❐ Lecţia de istorie ❐ Luna iunie ❐ Lecţia de istorie

Rememorări nemţene

(*urmare din pag. 5*)

la numeroase expoziţii de grup: Bacău (1981), Piatra-Neamţ (1984, 1993), Botoşani (1988), precum şi la Taberele de creaţie de la Dumbrava, Neamţ (1991) şi Potoci, Neamţ (1992, 1993). A pictat mai multe biserici.

■ 13/1878 – n. **Petru Gheorgheasa,** la Cotârgaşi, Broşteni, Neamţ (d. 18. 11. 1944, în refugiu, Portăreşti, Giurgiu), învăţător, folclorist. A absolvit Şcoala Normală „Vasile Lupu", Iaşi. A fost învăţător la mai multe şcoli, revizor şi inspector şcolar. Colaborări: „Şezătoarea", „Vremea nouă", „Ion Creangă", „Deşteptarea sătenilor", „Calendarul sătenilor", „Revista învăţătorilor", „Almanahul învăţătorilor". Autor de manuale şcolare în colaborare cu Mihail Sadoveanu, Constantin Stan, Simion T. Kirileanu. Volume de folclor: „Cântece populare potrivnice beţiei", 1902, „Obiceiuri de Crăciun şi Anul Nou", 1928.

■ 13/1949 – n. **Eugen Steţcu**, la Roman, poet format în cenaclurile literare „Cezar Petrescu" şi „Panait Muşoiu" din oraşul natal. Este fiul cunoscutului profesor, istoric şi criticul literar Neculai Gr. Steţcu. Debut (1996) cu placheta „Mitologii şi sentimente", cu o prefaţă de Eugen Simion, urmată de „Pe vocala unui zeu", 2005 şi „Pânza mov a obsesiei", 2012.

■ 14/1884 – n. **Ioachim Botez**, la Bistricioara, Neamţ (d. 12. 06. 1956, Bucureşti), profesor, prozator. Şcoala primară în satul natal, Liceul „Dimitrie Cantemir" şi Facultatea de Litere şi Filosofie din Bucureşti. A predat la Liceul „Petru Rareş" din Piatra-Neamţ, apoi la o şcoală din Bucureşti. Colaborări: „Foaia populară", „Anuarul Liceului «Petru Rareş»", „Curentul". Cartea sa „Însemnările unui belfer", ce reţine atenţia lui Pompiliu Constantinescu şi Eugen Lovinescu, îl anunţă „un mare prozator în devenire". Volumele de după 1944 plătesc tribut sistemului politic al vremii: „Schiţe şi însemnări din şcoala de ieri şi de azi"; „După o jumătate de veac"; „De azi şi de demult"; „Prin Bucureşti odinioară şi astăzi" ş. a.

■ 14/1961 – n. **Radu Florescu**, la Sabasa, Borca, Neamţ, poet. A absolvit Liceul „Mihail Sadoveanu" din Borca. Debut în Revista

George Călinescu – 125 de ani de la naşterea scriitorului

George Călinescu face parte din seria scriitorilor de formaţie enciclopedică, cu o personalitate plurivalentă: poet, romancier, eseist, dramaturg, critic şi istoric literar. Pendulând între clasicism şi romantism, opera sa este însă unitară în sensul că aceleaşi modalităţi estetice sunt observabile atât în proză şi în critica literară cât şi în poezie ori dramaturgie, configurându-se un univers literar coerent. Criticul porneşte de la poezie pentru a-şi exprima punctul de vedere estetic şi pentru a defini universul acesteia, dar descinde în poezie din sfera înaltă a culturii. Impresia pe care o dă opera călinesciană în întregul ei este aceea de operă armonioasă, creaţie a unui scriitor total.

Modelele lui G. Călinescu din anii de formare sunt Ramiro Ortiz, profesor de limba şi literatura italiană, şi Vasile Pârvan, amândoi fiind profesori la Universitatea din Bucureşti. Relaţia profesor-student a fost amplificată de o amiciţie strânsă cu profesorul italian: „Cu el m-am deprins a scrie cărţi, cu el am deprins meşteşugul informaţiei literare şi al construcţiei critice pe substrat istoric, de la el ştiu tot ce ştiu.” Primele exerciţii de cunoaştere a unei literaturi străine s-au concretizat în traduceri din limba italiană (un roman al lui Giovanni Papini şi o nuvelă din *Decameronul* lui Boccaccio). De la Vasile Pârvan a învăţat că viaţa este pieritoare, dar omul poate înfrânge moartea şi uitarea prin creaţie. De asemenea, o influenţă covârşitoare asupra personalităţii sale au exercitat-o Titu Maiorescu şi G. Ibrăileanu cu care a fost prieten apropiat.

Opera lui G. Călinescu cuprinde pagini de literatură beletristică (romane, nuvele, poezii, drame), pagini de critică şi de istorie literară, publicistică.

Lirica lui adunată în două volume (*Poezii*, *Lauda lucrurilor*) este şi clasică şi romantică, dar şi modernă: „Canoanele cunosc cum să te fac Hexarca / Venerei cipriote, / Am comentat adânc pe marele Petrarca / Şi pe bătrânul Goethe” (*Epitalam*). În lumina unei pasiuni lucide se adună toate stările poetice: sentimentul iubirii, tristeţile metafizice configurate în variaţii pe teme clasice, muzica dar şi umorul disimulat.

Studiile de literatură universală adunate cu grijă în volume (*Principii de estetică*, *Impresii asupra literaturii spaniole*, *Sensul clasicismului*, *Studii şi conferinţe*, *Estetica basmului*, *Scriitori străini*) se adaugă celor care ilustrează activitatea de critic şi istoric literar (*Viaţa lui Mihai Eminescu*, *Opera lui Mihai Eminescu*, *Viaţa lui Ion Creangă*, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, *Istoria literaturii române. Compendiu*, *Universul poeziei*, *N. Filimon*, *Gr. M. Alexandrescu*, *Ion Creangă. Viaţa şi opera*, *V. Alecsandri*), oferind un tablou concret al personalităţii sale.

Istoria literaturii române de la origini până în prezent este un adevărat roman. Scriitorii devin personaje încadrabile în categorii tipologice după cum urmează: boierul generos, ideolog inteligent, care se situează de partea poporului (Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri, Alexandru Odobescu); boierul de tip rural, cu repulsie faţă de orăşean şi aristocrat (Mihai Eminescu, George Coşbuc, Liviu Rebreanu); boiernaşul şi târgoveţul (Anton Pann, I. L. Caragiale, Ion Minulescu, Ion Barbu, Tudor Arghezi). Aici, G. Călinescu face, cum ar spune G. Ibrăileanu, o „critică completă” (sociologică, psihologică, estetică), pornind de la miturile naţionale şi încheind cu o sinteză a specificului naţional. Monumentala lucrare a fost scrisă sub puterea deplină a convingerii că „istoria literară este o istorie de valori şi ca atare cercetătorul trebuie să fie în stare întâi de toate să stabilească valori, adică să fie un critic.” Dar, să-l ascultăm pe autor, care, în *Prefaţa* lucrării aprecia: „Nu pentru satisfacţii de critic şi istoric literar am întreprins această operă. Cei care cunosc mai de aproape activitatea noastră ştiu că critica ne este o preocupare secundară, la care am fi renunţat, dacă ar fi îngăduit condiţiile literaturii actuale.” Aşadar, conştiinţa scriitoricească, corectitudinea şi acurateţea ştiinţifică au stat la baza lucrării.

Proza călinesciană este configurată de romanele: *Cartea nunţii*, *Enigma Otiliei*, *Bietul Ioanide* şi *Scrinul negru*; acestora li se adaugă volumul intitulat *Trei nuvele*, datând din 1949. Deşi respinge teoria camil-petresciană despre sincronizarea literaturii cu filosofia şi psihologia epocii, Călinescu susţine totuşi ideea unui roman de atmosferă modernă, afirmând că romancierul trebuie să fie original, iar originalitatea romanului constă în „realismul fundamental”. Argumentăm prin faptul că romanele sale se definesc prin câteva trăsături comune: depăşesc realismul clasic, asimilează experienţe ale romanului modern, creează caractere dominate de o singură trăsătură majoră, ridicată la rang de tipologie de circulaţie universală (avarul, arivistul, impostorul, ipocritul etc.). Tehnica narativă se individualizează prin fixarea protagoniştilor în timp şi în spaţiu, descrierea minuţioasă a cadrului fizic, a interioarelor şi a arhitecturii ori prin descrierea operelor de artă care le împodobesc. Acestor aspecte li se adaugă şi includerea unor elemente eseistice, prin reflecţii asupra iubirii, literaturii, politicii, precum şi prin inserarea unor elemente lirice (toate romanele sale pot fi considerate secvenţial şi imnuri închinate iubirii). Argumentăm prin aceea că romanul *Cartea nunţii* este un veritabil poem al iubirii juvenile; *Enigma Otiliei* este o poveste de iubire tristă dintre Felix şi Otilia; întâlnim pagini lirice şi în *Bietul Ioanide*, iar în *Scrinul negru* Caty Zănoagă, parvenită fără scrupule, se reabilitează (până la un punct) tot prin iubire. Aşadar, tema iubirii este una centrală în romane.

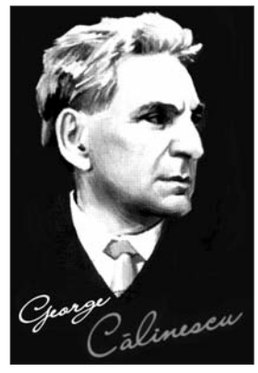

Dramaturgia lui G. Călinescu cuprinde: *Şun, mit mongol sau Calea netulburată*, *Ludovic al XIX-lea* şi *Teatru*, dar nu se ridică la valoarea prozei ori a paginilor de critică şi istorie literară.

Publicistica sa adună pagini din *Cronica mizantropului* şi din *Cronica optimistului* la care se adaugă volumul postum *Ulysse* (1967) care include şi pagini de critică literară.

* * *

Încheiem cu o apreciere a lui Ov. S. Crohmălniceanu care, în opinia noastră, surprinde esenţa personalităţii lui G. Călinescu: „Unitatea între cele două facultăţi ale spiritului călinescian este realizată cu o curiozitate şi o luciditate estetică nouă, contemporană. Clasicismul lui real e, aşa cum îl definea, elementul durabil prezent şi în romantism şi în baroc, sau, cu alte cuvinte, unghiul de vedere adânc al marelui artist.”

Prof. dr. Gheorghe BRÂNZEI

Lecţia de istorie ❒ Luna iunie ❒ Lecţia de istorie ❒ Luna iunie ❒ Lecţia de istorie ❒ Luna iunie ❒ Lecţia de istorie

Rememorări nemţene

„Amfiteatru” (1982), după unele surse, în „Ateneu” (8/1983), apoi în volumul colectiv „Poeme singure”, 1989. Alte cărţi de poezie: „Camera liturgică”; „Satrapia”, „Casa din care ies”; „Negru transparent”; „Rău de pământ”; „Probă de viaţă”; „Poeme singure”, antologie. Membru al U. S. Premiul Colocviilor de Poezie de la Neamţ, premiile revistelor: „Convorbiri literare” şi „Hyperion”, ale Festivalurilor de Poezie: „Marin Sorescu” şi „George Coşbuc”, Premiul Uniunii Scriitorilor din România, Filiala Iaşi, 2008.

■ 15/1903 – n. **Victor Brauner**, la Piatra-Neamţ (d. 1966, Paris), artist plastic. Scurt timp a frecventat Şcoala de Belle Arte Bucureşti. Debut: prima expoziţie personală la Galeria „Mozart” (1924). Participă la editarea revistelor avangardiste „75 H. P.” şi „Integral”. În revista „unu” publică ilustraţii şocante. Se stabileşte la Paris, ia contact cu avangarda (1930) şi realizează „Autoportret fără un ochi”. Expune la Galeriile „Pierre”, catalog prefaţat de André Breton (1934). Membru al Partidului Comunist, în ilegalitate (un an 1935). Începe seria picturilor somnambul-erotice (1938). După un refugiu în Pirinei şi Alpi, în 1945, revine la Paris, pictează cele şapte pânze ce vor fi nucleul expoziţiei de la Galeria „Piere Loeb”, Paris. Va fi exclus din „Grupul Suprarealist”. În 1966, reprezintă Franţa la Bienala de la Veneţia. Multe lucrări sunt la Muzeul de Artă Modernă din Paris.

■ 16/1884 – n. **Nicolae I. Dăscălescu**, la Căciuleşti, Neamţ (d. 28. 09. 1969, Piatra-Neamţ), general de corp de armată. Absolvent al Şcolii de Ofiţeri de Artilerie şi Geniu, din Bucureşti şi al Şcolii Superioare de Război. S-a distins în timpul Primului Război Mondial în luptele de la Slănic-Moldova şi Cireşoaia. Participă la Al Doilea Război Mondial pe diferite fronturi. În timpul regimului comunist, a fost arestat şi umilit, drept pentru care, după

(*continuare în pag. 8*)

Problematica feministă şi lumea contemporană

Vineri, 24 mai 2024, Institutul de Cercetări Economice şi Sociale „Gh. Zane” Iaşi a găzduit Conferinţa Ştiinţifică Internaţională *Problematica feministă în structura social-economică a lumii contemporane*. Aflat la a XV-a ediţie, evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Filiala Iaşi a Academiei Române, Institutul de Istorie „G. Barițiu”, Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic din cadrul Universităţii „Al. I. Cuza” Iaşi, Universitatea Naţională de Arte „George Enescu” Iaşi, Universitatea de Stat „Ion Creangă” Chisinau, Universitatea „Alecu Russo” din Bălţi (Republica Moldova), 13th Elementary School of Ilion, Atena (Grecia) şi Fundaţia Academică Pentru Progres Rural „Terra Nostra” Iaşi.

Organizată şi coordonată de către doamna cercetător gr. II, PhD. Marinela Rusu de la Institutul de Cercetări „Gh. Zane” al Academiei Române, Filiala Iaşi, conferinţa a adunat un număr semnificativ de cercetători, cadre didactice universitare şi din învăţământul preuniversitar, doctoranzi, psihologi, sociologi etc. din ţară şi străinătate.

În decursul conferinţei organizate în sistem hibrid (participare fizică şi on-line), au fost analizate unele concepte fundamentale ale problematicii feministe actuale cum ar fi: definirea identităţii de gen (inclusiv a dificultăţilor de alegere a genului, homoerotism etc.); descrierea stereotipurilor de gen prezente atât în educaţia primită în familie dar şi la şcoală, prin intermediul cărţilor şi jucăriilor destinate copiilor, prin mass media, prin modul de organizare a societăţii etc.; elementele de bioetică în cazul corpului femeilor (ex.: fertilitate, sterilizare, adopţie, avort etc.); prezentarea metamorfozelor structurii de rol în familia modernă, comunicarea interpersonală în cazul cuplurilor; influenţa religiei în definirea statutului femeii în societate; socializarea diferenţiată pentru femei şi bărbaţi; piedicile întâmpinate de femei în dobândirea unei cariere profesionale, în afirmarea valorii lor profesionale; problema violenţei domestice (situaţia violenţei domestice în România); măsuri luate pentru prevenirea violenţei domestice; modalităţi de intervenţie şi suport la nivel social şi de ordin legal; statutul femeilor refugiate (cazul Ucrainei, în perioada 2022-2024).

Chiar dacă *mişcarea feministă* s-a consumat, prin 3 valuri consecutive, în secolul trecut, această problematică nu a încetat să existe şi astăzi sub diferite forme, devenind un imperativ atât pentru domeniul educaţiei (familie, şcoală), cât şi pentru domenii precum socio-profesional, juridic, mass media etc. Din nefericire, societatea contemporană mai are de perfecţionat legislaţia privind drepturile femeilor. Fiind complex, procesul nu priveşte doar domeniul legislativ ci implică o serie de elemente culturale, de educaţie, psihologice şi sociale ce se confruntă cu stereotipurile de gen, cu discriminarea de gen dar şi cu inechităţi în integrarea socio-profesională a femeilor.

Subiecte precum: *Ce înseamnă să fii femeie în zilele noastre: contribuţii contemporane la o metafizică a genului; Mentalitatea patriarhală – un obstacol cultural în egalitatea de gen; Imaginea femeii în proverbele româneşti; Aspecte ale identităţii feminine. Feminismul ca ideologie a eliberării; Factorul cheie care creşte inteligenţa colectivă; Feminismul şi fermele industriale; Vulnerabilitatea fetelor victime ale bullyingului în faţa traficului de persoane; Victimele traficului de fiinţe umane în România, în decada 2013-2023; Unitatea stilistică a picturii paleolitice; Dihotomia identităţii feminine în viziunea Apocalipsei după Ioan; Parteneriatul şcoală-familie context pentru educaţia emoţională a elevilor; Femeia şi problema diferenţei de gen în societatea contemporană; Diferenţele de gen în management; Teatrul românesc recent şi problematica feministă. Trei studii de caz; Ipostaze de gen ale femeii în mass-media românească. studiu de caz „Dilema Veche”; Problematica feministă în creaţia artistică; Perspective socioculturale asupra drepturilor femeilor; Aspecte spiritual – sensibile ale muzicii populare; Combaterea efectelor negative ale stereotipurilor de gen în educaţie prin strategii de dezvoltare a competenţelor de alfabetizare; Patriarhatul – apariţie şi dezvoltarea sa social-istorică; Diversitatea de gen în securitatea cibernetică în Republica Moldova: provocări şi oportunităţi; Simone de Beavoir: „Femeie nu te naşti, ci devii”; Meditaţii Adorniene. Despre feminism: Jumătatea mai bună; Martha Graham şi revoluţia din lumea dansului la începutul secolului XX; Vulnerabilitatea femeilor în faţa procedurilor inchizitoriale; In-*

fluenţa practicii yoga asupra femeii în societatea contemporană etc., au răspuns tematicii incitante la dezbateri, clarificând numeroase aspecte din sfera ideologiei feministe.

În creştinism, Mântuitorul Iisus Hristos a restabilit statutul femeii în societate, aducându-o la egalitate cu bărbatul. Aceasta se întâmpla pe un teritoriu semit, în mentalitatea căruia femeia era considerată cu mult inferioară bărbatului. Din nefericire, există concepţii ideologice şi religioase care încă mai încadrează femeia într-un statut de inferioritate.

Lucrările prezentate în plen şi pe cele trei secţiuni vor fi publicate într-un volum care va apărea, în acest an, la Editura Presa Universitară Clujeană din Cluj-Napoca.

Prof. dr. Mihai FLOROAIA

Lecţia de istorie ❒ Luna iunie ❒ Lecţia de istorie ❒ Luna iunie ❒ Lecţia de istorie ❒ Luna iunie ❒ Lecţia de istorie

(*urmare din pag. 7*)

eliberare, când se va încerca reabilitarea sa, va refuza orice onoruri. Funcţii: secretar general al Ministerului Apărării, comandant de divizie, de Corp de Armată, de Armată.

■ 18/1938 – n. **Paul Findrihan** la Icuşeşti, Roman (d. 22. 07. 2004, Piatra-Neamţ), profesor, publicist. A absolvit Liceul „Roman-Vodă”, Facultatea de Filologie-Istorie a Universităţii Bucureşti (1960), profesor şi director la Săbăoani, Neamţ, referent şi secretar literar al T. T. din Piatra-Neamţ (1966-1998). A editat – singur sau în colaborare: Caietele-program ale spectacolelor TT, Revista „Zigzag” (1984-1989). A participat la realizarea unor manifestării cu public, „Antologia Scriitorilor Români Contemporani” şi „Colocviile critice”. Colaborări: Ziarul „Ceahlăul”,

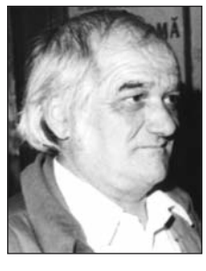

Rememorări nemţene

revistele „Asachi” şi „Apostolul”.

■ 21/1884 – n. **Gheorghe Măcărescu**, la Girov, Neamţ (d. 21 dec. 1953) numele său este legat de construirea unor clădiri: a Şcolii Normale, a Şcolii Nr. 1 (azi, Muzeul de Artă), a Teatrului ş. a. După 1944, persecutat, arestat (1951). A decedat în penitenciar.

■ 21/1949 – n. **Dan Cepoi**, la Târgu-Neamţ (d. 2008, Piatra-Neamţ), pictor. Absolvent al Facultăţii de Arte Plastice, Iaşi. Membru al U. A. P. În paralel cu activitatea didactică la Piatra-Neamţ, expune permanent, în cadrul expoziţiilor colective, ocazionale sau anuale, şi participă la Taberele de pictură: Almaş, Văratec, Durău, Dumbrava. Este prezent în selecţiile Filialei Neamţ a U. A. P. pentru expoziţiile deschise la Iaşi (1985), Târgu-Mureş şi Piatra-Neamţ (1987), Bucureşti (1986), Bienala „Lascăr Vorel”, Piatra-Neamţ. Au publicat reproduceri după lucrările sale revistele: „Arta”, „Orizonturi româneşti”, „Vatra”. Prezent în numeroase colecţii particulare din ţară şi de peste hotare.

■ 27/1951 – n. **Laurenţiu Dumitraşcu**, la Moineşti, Bacău, arhitect, stabilit cu părinţii la

Sindicatele şi trecerea de la economia poluantă spre economia verde

(*urmare din pag. 1*)

La nivelul Uniunii Europene, s-a semnat Pactul Verde European, care este un set de iniţiative politice ale Comisiei Europene, cu scopul general de a face Europa climatică neutră în 2050, cu zero emisii nete ca efect de seră. Pactul Verde European oferă un plan de acţiuni menit să stimuleze utilizarea eficientă a resurselor, prin trecerea la o economie circulară, mai curată, să refacă biodiversitatea şi să reducă poluarea. Pentru a se îndeplini obiectivele din Pactul Verde European, sunt necesare acţiuni în toate sectoarele economiei:

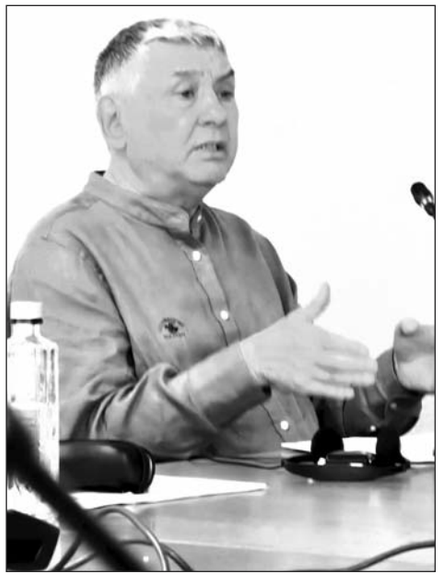

- Investiţii în tehnologii ecologice;
- Sprijin pentru inovare în sectorul industrial;
- Introducerea unor forme de transport privat şi public mai puţin poluante, mai ieftine şi mai sănătoase;
- Decarbonizarea sectorului energetic;
- Îmbunătăţirea eficienţei energetice a clădirilor.

Un rol deosebit în atingerea obiectivelor Planului Verde European, este trecerea la o economie circulară, care presupune schimbarea modului în care producem şi consumăm, reducerea deşeurilor, eliminarea treptată a produselor de unică folosinţă şi creşterea nivelului de reciclare.

Economia verde implică, însă, multe modificări structurale. Sunt avantajate sectoare ca: fabricarea de celule fotovoltaice, de turbine eoliene, de pile de combustie, de biciclete, precum şi crearea de parcuri eoliene şi împăduriri masive. Industriile cele mai afectate, care vor fi nevoite să se alinieze la conceptul de economie verde sunt: cele extractive (cărbune, ţiţei), centralele nucleare, centralele termice, fabricarea produselor de unică folosinţă, fabricarea automobilelor. Implicit, se vor restructura şi anumite ocupaţii. Printre profesiile favorizate, se pot enumera: silvicultor, hidrolog, geolog, arhitect, eco-economist, inginer în domeniile turbinelor eoliene, celulelor solare, pilelor de combustie. Deci, piaţa muncii şi relaţiile de muncă vor suferi schimbări majore.

În acest context, sindicatele se găsesc în faţa unor provocări majore. Plecând de la adevărul că tranziţia la economia verde este absolut necesară pentru a se asigura continuitatea societăţii umane, sindicatele trebuie să se implice în informarea membrilor lor cu privire la obiectivele Pactului Verde European şi în activităţile de reconversie profesională, astfel încât oamenii să fie pregătiţi pentru noile locuri de muncă.

Desigur, în lungul şi deloc uşorul drum spre economia verde, pot apărea tensiuni sociale, generate de măsurile necesare tranziţiei. Prin negocierea corectă de către sindicate a trecerii la economia verde, prin dialog social constructiv şi consecvent, se pot asigura o protecţie reală şi prevenirea excluziunii sociale pentru lucrători.

România, ca membru al Uniunii Europene, trebuie să aplice, în integralitatea lor, prevederile din Pactul Verde European. Au fost deja întreprinse anumite modificări structurale, dar eforturile trebuie continuate în toate industriile şi sectoarele economice. Astfel, România trebuie să accelereze investiţiile în unităţi noi de producţie şi stocare de energie regenerabilă, pentru a nu pierde finanţările europene, disponibile prin intermediul Planului Naţional de Redresare şi Reziliență (PNRR) şi al Fondului pentru Modernizare şi pentru a reduce emisiile de CO_2. În paralel, trebuie intensificate investiţiile în dezvoltarea, extinderea, întărirea şi modernizarea reţelelor de transport şi distribuţie, pentru integrarea noilor instalaţii de producţie şi stocare în condiţii care să asigure securitatea aprovizionării cu energie. Companiile imobiliare se străduiesc să adopte tehnologii de energie regenerabilă, precum energia solară, eoliană şi geotermală, ne poluante şi mai economice. În acest domeniu, se urmăreşte construcţia de clădiri cu un randament energetic superior. Industria reciclării, care este esenţială pentru atingerea obiectivelor de mediu, este într-o creştere apreciabilă în economia românească. În sectorul agricol, au crescut preocupările pentru producţia ecologică. Industria auto din România, deşi este preocupată pentru tranziţia la propulsia electrică, este afectată de scăderea la jumătate a subvenţiilor acordate în Programul Rabla Plus la maşinile electrice şi hibrid. Pe de altă parte, cererea de maşini electrice pare să fi intrat într-o perioadă de stagnare, cienţii fiind preocupaţi de posibilitatea de încărcare şi de autonomia încă mică a maşinilor. Din motive juridice, sunt dificultăţi pentru extinderea parcurilor fotovoltaice pe terenuri agricole.

Trebuie pusă în evidenţă acţiunea Garantare – Rambursare, aplicată de la 1 ianuarie 2024, prin care se urmăreşte colectarea peturilor, iniţiativă care, deşi a pornit mai greoi, în prezent se pare că prinde din ce în ce mai mult teren. De asemenea, reciclarea în România este pe un drum bun.

Categoric, reuşita obiectivelor Planului Verde în România, depinde în mare măsură de schimbarea mentalităţilor, de creşterea conştiinţei civice, ceea ce se poate obţine, în principal, prin educaţie. Dar, cel mai important lucru este consecvenţa deciziilor corecte, care să nu fie influenţate de interese partinice.

Consider că în acest efort general pentru salvarea mediului înconjurător şi al planetei, foarte important este efortul fiecăruia dintre noi.

Lecţia de istorie ❒ Luna iunie ❒ Lecţia de istorie ❒ Luna iunie ❒ Lecţia de istorie ❒ Luna iunie ❒ Lecţia de istorie

Rememorări nemţene

Bicaz (1958), apoi în Piatra-Neamţ. Absolvent al Institutului de Arhitectură „Ion Mincu”. Membru al U. A. P. (1990). Diverse şi multiple proiecte de amenajare a unor zone (Bălţăteşti, Bicaz, C. F. S. Săvineşti ş. a.). Lucrări de artă monumentală („Anamorfoze”), lucrări de scenografie (spectacole: la TT, Teatrul Naţional din Iaşi, Teatrul „Mihai Eminescu” din Botoşani ş. a.), proiecte de construcţii în ţară şi în străinătate.

■ 28/1912 – n. **Sergiu Celibidache**, la Roman (d. 14. 08. 1996, lângă Paris), muzician, compozitor, membru de onoare al Academiei Române. A absolvit liceul în oraşul natal, se consacră muzicii. Pleacă la Berlin unde studiază la Şcoala de Înalte Studii Muzicale (1936), unde va debuta (1945) la pupitrul Filarmonicii. Dirijează cu regularitate renumite orchestre simfonice europene; ţine cursuri de perfecţionare în arta dirijorală la Academia Musicală din Siena (1960-1962), iar mai târziu la Fontainebleau şi la München pentru tineri dirijori. Autorul unui „Requiem”, a patru simfonii şi al unui Concert pentru pian şi orchestră, rămase în cea mai mare parte inedite. A condus Orchestra Filarmonică din Paris (din 1969), director al Filarmonicii din München (din 1979), pe care o va dirija şi la Ateneul Român (1978 şi 1990).

■ 29/1907 – n. **Mihai Avadanei**, la Dobreni, Neamţ (d. 20. 08. 1977, Iaşi), profesor universitar, doctor în ştiinţe pedagogice (1969). În 1942, împreună cu Mihail Madgearu, scoate ziarul „Ceahlăul”. Fost elev al Şcolii Normale „Gheorghe Asachi” din Piatra-Neamţ (1924) va deveni învăţător (Magazia, Crăcăoani; Sărata, Dobreni şi Piatra-Neamţ). După absolvirea Facultăţii de Filozofie, din Iaşi (1946-1950), devine asistent (1950-1957), lector, conferenţiar la Conservatorul „George Enescu” şi la Institutul Agronomic „Ion Ionescu dela Brad” (1966-1974). Articole şi studii în „Revista de pedagogie”. Contribuie la elaborarea „Istoriei pedagogiei româneşti”.

(**N. R.** – Prelucrare după *Personalităţi ale culturii din judeţul Neamţ, un calendar alcătuit de Constantin Tomşa*, Editura Crigarux&Cetatea Doamnei, Piatra-Neamţ, 2014).

De ce sunt lucrurile atât de urâte, când ar putea să fie atât de frumoase?

VIRGIL RĂZEŞU (n. 07.02.1932, Brăila), doctor în medicină, scriitor, a absolvit Institutul de Medicină şi Farmacie din Iaşi în anul 1956 şi a obţinut titlul de doctor în medicină în 1979. Participă la numeroase cursuri de specializare şi perfecţionare postuniversitară în România şi Franţa.

Secretar şi apoi preşedinte al Filialei Neamţ a U.S.S.M., a organizat 30 de reuniuni ale chirurgilor din Moldova; a susţinut peste 200 de rapoarte, referate, comunicări ştiinţifice la congrese şi reuniuni de specialitate din ţară şi străinătate.

Membru al Societăţii Medicilor Scriitori şi Publicişti; membru fondator şi preşedinte al Asociaţiei Prietenii Muzicii Simfonice; secretar general al Fundaţiei Iulia şi Petronius Hălăucescu.

În anul 1993 a fondat **Editura Răzeşu**, în care a publicat carte medicală, beletristică, muzicală, dicţionare, carte didactică şi de sport. S-a remarcat şi ca un intelectual deosebit datorită unei bogate zestre livreşti şi s-a impus în lumea literară, mai întâi ca traducător (Pitigrilli, „Bărbatul care caută dragoste"; J. G. Prod'homme, „Simfoniile lui Beethoven" ş. a.), apoi ca autor de proză scurtă („Nuntă de aur" ş. a.), romane („Prin vămile vieţii; „Inelul pierdut", „Glontele cu parfum de crin", „Tratat de deflorare" ş. a.) şi publicistică.

Premiul Carol Davila, AOSR Constanţa pentru întreaga activitate (2004): Diploma Opera Omnia Chirurgica, Constanţa (2008). Figurează în mai multe dicţionare de oameni de ştiinţă şi reprezentanţi ai culturii noastre.

Red.

● Interviu cu dl Doctor Virgil Răzeşu

– *Stimate domnule Doctor – şi vă apelez cu titlul ştiinţific de „Doctor în Medicină" – V-am văzut ieşind de la Teatru. Ce aţi văzut?*

– RAO-60, un spectacol eşuat, ratat, dacă nu penibil.

– *Sunteţi prea aspru. Teatrul nostru are o echipă valoroasă. Dar ce a fost? N-am văzut niciun spectcol programat pentru astăzi*.

– A fost „RAO-60".

– *RAO? Este o editură. Despre ea era vorba?*

– Nu, nu, nici vorbă, RAO înseamnă **Reuniunea Anuală a Oftalmologilor**, iar 60 marchează numărul ediţiilor derulate până în prezent.

– *Cine a organizat-o? N-am văzut niciun oftalmolog de-al nostru, şi-i cunosc pe toţi. Eu cu ...*

– Nici n-aveaţi cum. Organizarea a aparţinut Clinicii de Oftalmologie din Iaşi şi se va derula între 23 şi 25 mai la Iaşi. La Piatra-Neamţ s-a vrut numai deschiderea oficială sau festivă, într-un fel, un remember sentimental al celebrelor **Reuniuni ale Oftalmologilor din Moldova**, din care 29 de ediţii s-au derulat aici. Iniţiate de profesorii P. P. Vancea şi Paul Cernea de la Iaşi şi de către doctorii Alexandru Radian de la Bacău şi Marius Micşa de la Piatra-Neamţ, reuniunile s-au bucurat de un succes cu totul particular, mai ales datorită spiritului organizatoric şi farmecului indicibil al doctorului Mişca. Ele aveau o personalitate absolută şi, în realitate, nu aparţineau doar moldovenilor, ci tuturor specialiştilor din ţară. Se bucurau de o audienţă particulară, teatrul era absolut neîncăpător în timpul derulării lor. Îl amintesc pe profesorul general Mircea Olteanu, de la Spitalul Militar din Bucureşti, nelipsit de la reuniunile nemţene, care spunea: „eu nu mă duc nicăieri în altă parte, dar vin cu plăcere la Piatra- Neamţ şi răstorn aici tot ce am adunat în decursul unui an". Nu exagera, venea cu toată clinica şi prezenta zeci de filme medicale (ba şi unele artistice), care erau prohibite într-un fel pentru muritorii de rând, dar pe care armata şi le permitea, cu specificarea că aparatura de proiecţie în/ pentru sală ocupa o camionetă întreagă.

– *Sunteţi bine informat.*

– Evident, am trăit din interior farmecul şi nivelul valoric al acelor întâlniri, ca secretar al filialei USSM din acea vreme, şi mă implicam în derularea lor, mai ales că aveam o relaţie de familie cu Doctorul MICŞA, şi una colegială cu Nuţu Vancea, care era animatorul brigăzii artistice din acea vreme, „Siringa", care făcea nişte spectacole mult gustate de lumea studenţească. În orchestra brigăzii eu eram contrabasist. Brigada avea şi un soi de panou mare, la dispoziţia tuturor, care era oglinda a tot ce se întâmpla bun şi mai puţin bun în viaţa studenţească. Imnul formaţiei, care avea ca prim vers „Medicină, medicină, tu frumoasă disciplină ..." era pe buzele tuturor studenţilor ieşeni, medicinişti sau nu.

Din nefericire, după ce doctorul Micşa s-a retras din activitate, după cele 29 de ediţii derulate exclusiv în Neamţ, reuniunea a fost preluată de Clinica de Oftalomologie din Iaşi, şi fără să înţeleg de ce a renunţat la titulatura de Reuniuni ale Oftalmologilor din Moldova, de parcă Iaşiul aparţinea Olteniei sau Dobrogei, pentru a deveni RAO, cum am arătat, o denumire anonimă, fără personalitate, aşa cum au şi crescătorii de oi sau constructorii. Despre ce oftalmologi este vorba? Ai României, ai Uniunii Europene, ai PSD-ului ori ai PMP? Mărturisesc că şi noi, chirurgii, ne-am luat după colegii oftalmologi şi am iniţiat aceleaşi reuniuni. Au existat presiuni ca ele să fie preluate de centrul universitar, dar noi ne-am opus şi anul acesta organizăm a 40-a ediţie jubiliară a Reuniunilor Chirurgilor din Moldova.

– *Dar ce-a fost la Teatru?*

– Repet, un spectacol ratat, pus în scenă de doamna profesor Camelia Bogdănici, care ne-a promis un expozeu de zile mari: „Oftalmologia românească – trecut, prezent şi viitor". Din păcate, nereuşit. Trecutul a fost şters, cu câteva imagini care nu spuneau nimic şi nu aveau ca subiect reuniunile respective, câteva evocări cu tentă generală, ale unor persoane care nu aveau nicio legături cu reuniunile respective, fără a pune în lumină şcoala de oftalmologie ieşeană, personalitatea uriaşă şi inconfundabilă a profesorului Petre Vancea şi a celor care i-au continuat activitatea şi opera, ca şi a doctorului Marius Micşa. Prezentul s-a limitat la o expunere absolut schematică şi în linii foarte mari schematică a profesorului Eugen Bendelici, din care puteai reţine foarte puţin, în vreme ce viitorul .... a fost amânat pentru ... viitor.

Îmi cer iertare pentru afirmaţiile mele, îmi cunosc lungul nasului, dar nu mi-am închipuit că doamna profesoară a putut demonstra atâta lipsă de consideraţie şi respect colegial pentru medicina nemţeană, lăsată total în afară şi neimplicată în organizarea acestui moment festiv. A ignorat Direcţia de Sănătate Publică, Colegiul Medicilor sau Secţia de Oftalmologie, ca să nu mai spun că ar fi fost necesară o publicitate amplă a acestui eveniment, pentru marele public. Doctorul Micşa nu a fost un neica nimeni şi mai există oameni care l-au cunoscut şi care s-ar fi bucurat de această amintire. Nu mai spun că nu a exploatat la maximum prezenţa fiului profesorului P. P. Vancea, venit din altă ţară. Singura persoană contactată din judeţ, oraş a fost domnul prefect Adrian Niţă, care s-a lăsat atras în capcana doamnei profesoare, de parcă s-ar fi aflat în voiaj electoral şi nu la voia întâmplării. Şi asta, pentru că doamna profesoară avea nevoie de localul Teatrului. Într-o sală pe jumătate goală – ce diferenţă de reuniunile doctorului Micşa, când sala era neîncăpătoare! – punând la socoteală şi asistenţii medicali, careşi aniversau a 17-a reuniune a lor, nu am văzut oftalmologi şi nici medici de altă specialitate din oraş. Cum să organizezi o acţiune care s-ar fi putut bucura de o strălucire deosebită, când tratezi localitatea ca pe un sat fără câini? Oare de ce doamna profesoară nu s-a oprit cu autocarele care au transportat participanţii la RAO-60 la oraşul Tg. Frumos sau chiar la Hanu Ancuţei? Nu cred că era nicio diferenţă.

– *Parcă nu-mi vine să cred, ce spuneţi.*

– Fiindcă este greu de crezut. Nu-mi pot stăpâni indignarea, pentru lipsa de consideraţie colegială şi respect pentru profesioniştii pe care, de fapt, îi coordonezi, ca for universitar. Cu atât mai condamnabil, cu cât doamna profesoară a organizat în luna iulie 2023, la Roznov, în dispensarul privat al familiei de oftalmologi Motaş, o conferinţă trimestrială de care s-a arătat foarte încântată.

– *Totuşi, cum aţi considera această atitudine oarecum sfidătoare?*

– Nu doresc să mă lansez în consideraţii hazardate, dar cam aşa se petrec lucrurile când socotim că lumea a început cu noi. Nu face decât să mai adauge o verigă la întrebarea mea: „de ce sunt lucrurile atât de urâte, când ar putea să fie atât de frumoase?!?".

– *Vă mulţumesc pentru timpul acordat şi regret că a trebuit să consemnez atare amare constatări.*

Cornel MIFTODE

Ziua Victor Brauner

● Regal cultural tălmăcit de criticul de artă Marius Tiţa

Faptul că Victor Brauner s-a născut la Piatra-Neamţ pe 15 iunie 1903 este un prilej pentru Comunitatea Evreilor din Piatra-Neamţ de a organiza, în fiecare an, activităţi culturale de anvergură. Anul acesta, evenimentul s-a desfăşurat pe 14 iunie, a atins cea de-a XI-a ediţie, şi a început cu Colocviul Artefeste – *Arte & Manifeste*, desfăşurat dimineaţă la Muzeul de Artă din Piatra-Neamţ. După amiază, la sinagoga catedrală „Baal Shem Tov", iubitorii de pictură au fost invitaţi să admire *Expoziţia Filialei Neamţ a U.A.P.R. dedicată lui Victor Brauner*, în cadrul unei activităţi multiculturale de mare ţinută, în care artele plastice s-au îmbinat cu poezia, proza şi muzica.

Aşa cum ne-a obişnuit de mulţi ani, scriitorul **Emil Nicolae**, organizatorul principal al acestor manifestări, l-a invitat şi în acest an pe criticul de artă **Marius Tiţa** din Bucureşti, pentru a vernisa expoziţia.

Marius Tiţa şi-a început discursul cu următoarele consideraţii: *Ceea ce vedem la vestita sinagogă catedrală din Piatra-Neamţ, pe lângă faptul că este o tradiţie şi o excepţională furtună a imaginilor şi a iniţiativelor de secol XXI, în care avem multă creaţie spirituală, multă creaţie plastică, este deja o idee în sine, care se defineşte prin reluare de ziua lui Victor Brauner. De fiecare dată am constat o participare, o implicare puternică a creatorilor de artă din oraşul dvs., care trăiesc în această expoziţie ce reînvie din an în an şi ne readuce în lumea minunată a picturii, ce aici vibrează şi pulsează fantastic.*

Analiza artistică a zilei a pornit de la portretul realizat de **Mădălin Ţibichi** pictorului **Petru Diaconu**, pentru ca apoi, vizându-l pe acesta din urmă, Marius Tiţa să puncteze faptul că arta lui trebuie înţeleasă dincolo de aura decorativă şi de sensul creat prin repetarea unor simboluri; *trebuie să mergem până acolo unde înţelegem profunzimea şi jocul cromatic extrem, tot ceea ce este interesant, modern şi subtil*.

Despre **Laurenţiu Dimişcă** s-a apreciat că este unul dintre cei mai puternici şi intenşi artişti şi mi-

Ştefan POTOP - Autoportret

litanţi din zona artei brute, iar modul în care îşi abordează temele şi spaţiul îl duce la un nivel foarte înalt al discuţiei, el fiind deja consacrat pe plan internaţional.

Referindu-se lucrarea regretatului **Mircea Răsvan Ciacâru** s-a menţionat**:** *Iată o lucrare pe care am văzut-o de mai multe ori, cu un mesaj cotropitor, intens, de actualitate, valabil pentru că se referă la suferinţele poporului evreu, la Holocaust, dar care poate fi generalizat la toţi oamenii şi popoarele care au suferit de acestă nebunie a războiului şi crimei organizate. Mircea Răsvan Ciacâru, care îşi trăieşte acum la Piatra-Neamţ eternitatea, a fost un prieten drag, un prieten de excepţie care a lăsat o mare amprentă asupra mea, astfel încât îmi amintesc de multe ori tot ce am vorbit cu el, tot ce am gândit împreună...*

Pe **Ştefan Potop**, cel care cu atâta dăruire şi sensibilitate realizează chipuri de copii cât şi de adulţi care parcă ar putea juca în filme la modă din zilele noastre, Marius Tiţa l-a caracterizat drept un personaj care se vrea malefic, dar de fapt este un artist fantastic, cu o operă care se conturează deja în acest studiu al imaginii, al expresiei vizuale, având o portretistică dusă puternic în zonele cele mai acide.

Mircea Titus Romanescu *– un alt prieten bun, este un pictor care desface firul în patru, de fapt desface peisajul în forme geometrice şi linii, iar modalitatea în care pictează şi-şi realizează marile construcţii demonstrează un om activ în organizarea vieţii artistice şi de simeză, fără a neglija evenimentele de tabere de creaţie şi experimente.*

Cele două peisaje ale lui **Dinu Huminiuc** au fost considerate foarte interesante, alunecând puţin spre o zonă de haos, jucându-se puţin cu efectul de contre-jour, iar pictura cu umbre verzi, clar lună, clar de soare şi de pădure a lui **Dumitru Bostan** a fost evidenţiată ca fiind a unui artist de mare sensibilitate, cu o evoluţie specială de-a lungul anilor, care foloseşte des lumina clară şi puternică şi umbra colorată.

Cu volubilitatea şi profesionalismul care-l caracterizează, Marius Tiţa a mai accentuat trăsături definitorii ale lucrărilor expuse de: **Irina Moldovan, Sivia Trăistariu, Lucian Gogu Craiu, Mariana Papară, Arcadie Răileanu, Ciprian Istrate** etc.

A fost o ocazie minunată de a vedea împreună atâţia artişti plastici îndrăgiţi din oraşul nostru, sub o tălmăcire sentimentală avizată. A fost o ocazie de a ne bucura de frumos în formele sale cele mai diverse şi mai neaşteptate!

Gianina BURUIANĂ

Expoziţia „Grădina cu ii", ediţia a VI-a

Ediţia a VI-a a manifestării *Grădina cu ii* a avut loc duminică, 23 iunie 2024, în curtea Muzeului de Etnografie Piatra-Neamţ. În acest an, invitată a fost *Şezătoarea Borleşti*, iar intrarea, liberă.

Şezătoarea Borleşti reprezintă o comunitate care respectă trecutul, se implică în prezent şi are grijă pentru viitor. A fost înfiinţată în anul 2013 la iniţiativa doamnei Maria-Daniela Handaric-Burghelea, pornind de la ideea de a recupera cămaşa tradiţională de sărbătoare care se purta, odată, în comună.

În anul 2023, când *Şezătoarea Borleşti* a împlinit 10 ani de activitate, *Asociaţia Satul Sustenabil* (preşedinte Vasilica Racariu) a derulat proiectul finanţat de *Administraţia Fondului Cultural Naţional* „Altiţa uliţelor din Borleşti" în cadrul căruia au fost adunate şi cercetate 40 de cămăşi vechi din comună, s-au desfăşurat ateliere, prezentări, rezultatul final fiind albumul „Cufărul Borleştiului".

În luna mai 2024, comunitatea a fost invitată la *Romanian Creative Week* de la Iaşi cu proiectul *The Living Thread*: oameni diferiţi, care nu au cusut/purtat o cămaşă tradiţională au cusut la o astfel de piesă vestimentară.

Grădina cu ii din acest an a avut un format diferit de anii anteriori: o expoziţie ce cuprinde cămăşi tradiţionale femeieşti din Borleşti, vechi şi noi, alături de standuri cu vânzare. Vizitatorii au putut achiziţiona produse cultivate/realizate de meşterii şi producătorii din comună: lavandă şi produse din lavandă, plante medicinale, dulceaţă, produse apicole, articole din lemn, ceramică, lână, bijuterii din aur vegetal, insigne, vestimentaţie personalizată etc.

Complexul Muzeal Naţional Neamţ

LA ANIVERSARĂ: Elena Botez, artistă şi pedagog de excepţie

Elena Botez, celebra artistă lirică a urbei noastre, s-a născut în ziua de 7 iunie 1925 la Piatra-Neamţ. Absolventă a Liceului „Calistrat Hogaş” din urbea natală, a avut şansa să fie elevă a profesoarei de muzică Sidonia Hogaş, fiica marelui scriitor.

Dovedindu-şi talentul muzical încă din copilărie, tânăra Elena Botez frecventează, între 1945 şi 1949, cursurile Conservatorului Regal de Muzică şi Artă Dramatică din Bucureşti, în timpul cărora, din 1948, este angajată solistă a Operetei din Capitală – activitate pe care o continuă până în 1951, şi după terminarea Conservatorului.

A absolvit importanta instituţie muzicală românească cu Diplomă în Pedagogie muzicală, Canto, Pian, Teorie muzicală şi solfegii. I-a avut

ca magiştri pe I. D. Chirescu, Jean Rânzescu, Mihail Jora, N. Stroescu, Marţian Negrea, Livia Vrăbiescu-Vaţianu, Alexandru Paşcanu.

Carieră strălucită în muzica de operă

Din 1951, se transferă la Opera de Stat din Timişoara. Aici va depune o muncă artistică timp de douăzeci şi şapte de ani. Evoluează pe scenă alături de nume grele ale muzicii mondiale – Giuseppe Tadei, Aldo Protti, Giuseppe di Stefano, Alexei Filipovici Krivcenia, Viorica Cortez ori Louis Quiliko. La fel cum, peste ani, alte personaliăţi ale artei lirice, de data asta româneşti, vor fi mândre că au cântat alături de Elena Botez: Nicolae Herlea, Dan Iordăchescu, David Ohanesian, Ludovic Spiess şi Ion Holender.

În Mignon - din opera MIGNON, de Ambroise Thomas

Pe scenă, alături de marele Enescu

În tinereţe, a avut privilegiul de a-l asculta (în mai multe ocazii la Bucureşti şi o dată la Piatra-Neamţ!) şi chiar de a cânta pe scenă alături de marele George Enescu: „Ca studentă a lui Chirescu, eram coristă la Corul «Carmen». Când Enescu a făcut ultima dată ciclul de simfonii de Beethoven, a unit corul studenţesc «Carmen» cu cel al Filarmoncii. Parcă a ştiut că va cânta pentru ultima oară în ţară! Şi am cântat şi eu. Oare, am cântat?!, mă întreb acum. Pentru că de multe ori rămâneam cu gura căscată şi mă uitam la el, la Enescu. Era fascinant. Prin gesturi mici îţi spunea ceea ce trebuie să faci. M-a impresioant profund!”

În LILIACUL - Opera de Stat Timişoara

Artista lirică dublată de pedagogul de excepţie

După pensionare, din 1991, Elena Botez, omul împătimit de muzică, având un preaplin sufletesc şi o experienţă acumulată pe care o dorea împărtăşită şi altora, predă cursuri de canto la Liceul de Muzică din Piatra-Neamţ. Sunt anii în care trimite spre scena lirică mondială noi nume capabile să facă cariere strălucite şi, în acelaşi timp, cinste numelui său. Dintre multele nume, amintim aici pe: Caterina Cellia Costea (solistă a Operei din Atena), Diana Croitoriu-Schidlowski (absolventă a Conservatorului Naţional din Paris), Felicitas Bordeianu (absolventă a Conservatorului din Geneva), Ada Chele (absolventă de conservator în Luxemburg, loc în care îşi desfăşoară activitatea profesională, ca solistă), Nicoleta Colceiar (solistă a Operei Naţionale timişorene).

Marea mulţumire a Doamnei Elena Botez o constituie fiecare urcare pe scenă a discipolelor sale, fiecare concert pe care acestea-l susţin, succesul lor făcând să-i tresalte inima de bucurie.

Pentru întreaga sa carieră artistică şi didactică, întrega comunitate nemţeană îi urează: LA MULŢI ANI, DISTINSĂ DOAMNĂ!

Valentin ANDREI

Concursul Naţional de Interpretare Vocală „Elena Botez” – emblemă a talentului artistic liric

Pe data de 18 mai 2024 s-a încheiat cea de-a VII-a ediţie a Concursului Naţional de Interpretare Vocală „Elena Botez”, la care au participat 40 de tineri artişti valoroşi din centrele liceale şi universitare de profil din Bucureşti, Iaşi, Arad, Bacău, Piatra-Neamţ. Organizată prin colaborarea dintre Inspectoratul Şcolar Judeţean Neamţ, Liceul de Arte „Victor Brauner” şi Asociaţia „Elena Botez”, competiţia a fost iniţiată şi prezidată de soprana **Cellia Caterina Costea**, ca un omagiu adus fostei sale profesoare de canto – Elena Botez.

Paven Vlad, elev la Colegiul de Arte „Sabin Drăgoi” din Arad (profesor îndrumător Dulcica Florea) şi **Cucerenco Antonia**, studentă la Universitatea Naţională de Arte „George Enescu” din Iaşi (profesor îndrumător lector univ. dr. Lăcrămioara-Maria Hrubaru Roată) au fost câştigătorii **Marelui Premiu**. În plus, aceştia, alături de **Iliescu Cristina** (Universitatea Naţională de Arte „George Enescu” din Iaşi, îndrumător conf. univ. dr. Oana Severin) şi **Isabela Stănescu** (Universitatea Naţională de Muzică Bucureşti, îndrumător prof. univ. dr. Bianca Luigia Manoleanu) au fost răsplătiţi cu **Premiul Operei**, care vine o dată cu posibilitatea oferită de evolua în stagiunea viitoare pe scena Operei Naţionale din Iaşi. S-au mai acordat două premii speciale, şi anume **Premiul Cellia Costea**, elevei **Gherghe Cezara-Teodora** (Liceul de Arte „Victor Brauner”, prof. îndrumător Pavel Elena Narcisa) şi **Premiul Lavinia Chereches**, elevei **Scurtu Paula-Lorena** (Liceul de Arte „Victor Brauner”, prof. îndrumător Pavel Elena Narcisa), care au fost şi deţinătoare ale Premiului I. De la Liceul de Arte „Victor Brauner din Piatra-Neamţ au mai obţinut **Premiul I: Amariei Flavio Gabriel** (prof. îndrumător Pavel Elena Narcisa), **Boca Andreea** (prof. îndrumător Elena Olguţa Toma), **Gavril-Neagu Ioana** (prof. îndrumător Pavel Elena Narcisa).

Juriul a fost format din soprana **Elena Botez**, preşedinte onorific, soprana **Cellia**

Concursul Naţional de Interpretare Vocală „Elena Botez” – emblemă a talentului artistic liric

Caterina Costea, solistă a Operei Naţionale din Atena (Grecia), conf. univ. dr. **Lavinia Chereches** – Akademie fur Kunste din Berlin şi Universitatea Creştină „Partium” din Oradea – şi tenorul **Andrei Fermeşanu** – Opera Naţională Română din Iaşi.

În încheierea manifestării, tenorul Andrei Fermeşanu a exprimat câteva opinii: *Opera Naţională Română din Iaşi continuă să sprijine tinerii artişti, de această dată cu prilejul Concursului Naţional de Interpretare Vocală „Elena Botez”. Aceasta deoarece doamna Elena Botez este o celebritate a spectacolului liric şi, totodată, parteneră pe scena vieţii a reputatului Radu Botez, dirijor şi membru fondator al Operei din Iaşi, sub a cărui baghetă, în 1956 a început povestea celei mai mari instituţii culturale a Moldovei. Vocaţia pedagogică a acestei prime doamne a muzicii de operă se citeşte şi prin respectul pe care i-l poartă multiplele generaţii de artişti lirici pe care i-a format. Perseverenţa sopranei Cellia Caterina Costea de a-şi onora maestra merită toată aprecierea, alături de o echipă organizatorică redutabilă, începând cu doamna profesor Toma Elena Olguţa şi continuând cu doamna director al Licelui de Arte „Victor Brauner”- Carmen Corlaţeanu şi ISJ Neamţ.*

Nu putem încheia fără a aprecia încă o dată dăruirea şi pasiunea sopranei Cellia Caterina Costea pentru promovarea tinerelor talente ale scenei lirice. Ca o confirmare, vine şi faptul că în sala Rotonda a Teatrului Tineretului din Piatra-Neamţ, înaintea începerii celei de-a şaptea ediţii a Concursului de Interpretare Vocală „Elena Botez”, elevii Liceului de Arte „Victor Brauner” au avut ocazia să descopere povestea sopranei Cellia Costea, fostă elevă a liceului, în cadrul unui dialog între generaţii.

Gianina BURUIANĂ

Expoziţie de sculptură şi desen: Lucian Tudorache & Marius Viorel Ivanovici

Pe 23 mai 2024, la Galeriile de Artă „Lascăr Vorel” Piatra-Neamţ a avut loc vernisajul unei expoziţii de sculptură şi desen, rodul unei colaborări dintre doi artişti şi profesori, Lucian Tudorache (Piatra-Neamţ) şi Marius Viorel Ivanovici (Argeş). A prezentat Ştefan Potop, preşedintele Uniunii Artiştilor Plastici – Filiala Neamţ.

Pe simeze au fost expuse un număr de 51 de creaţii plastice; dintre acestea 37 sunt desene şi 14 sculpturi. Maniera de lucru a celor doi artişti se îmbină armonios şi contribuie semnificativ la unicitatea şi autenticitatea expoziţiei creând o prezentare vizuală omogenă şi unitară. Stilurile celor doi artişti se „înţeleg” şi armonia expozitiei este de bună seamă o consecinţă firească a prieteniei îndelungate care-i leagă pe cei doi artisti.

De creaţia celor doi sculptori critica de artă s-a ocupat îndeaproape, dar spicuim în continuare doar câteva rânduri, concludente în acest sens:

„Remarcat încă din timpul studenţiei, cu prilejul unor expoziţii de grup, Lucian Tudorache a confirmat în timp ceea ce atunci constituia doar o nobilă promisiune. Evoluţia artistului, stimulată de o bună primire în mediul artistic din Galaţi şi, acum, din Piatra-Neamţ, relevă nu numai o disciplină de atelier, dar şi o extindere în planul imaginarului, trecând lejer de la subiectele cu tematică istorică, eroică chiar, la altele cu semnificaţii plurale.” (Valentin Ciucă, critic de artă)

„Marius Ivanovici abordează piatra într-o manieră colocvială, accentuând orizontala crucii, pe care figura cristică îşi consumă lucrarea divină. Sculptorul subliniază admirabil, cu mare siguranţă de desenator, expresia chipului. Deşi avem de a face cu piatra, marcată compoziţional orizontal, aceasta nu îşi pierde semnificaţia transcedentală. Succesul este la el acasă, nimeni nu are nicio îndoială, încă din primul contact.” (Gheorghe Pantelie)

Red.

ZIUA SINDICALISTULUI în Republica Moldova

Stimaţi sindicalişti, dragi colegi,

În numele Federaţiei Sindicale a Educaţiei şi Ştiinţei, vă adresez cele mai sincere felicitări cu prilejul Zilei Sindicalistului, marcată anual la 7 iunie. Cu acest prilej, aduc omagiu şi sincere cuvinte de recunoştinţă, apreciere şi de mulţumiri tuturor celor care activează în cadrul structurilor sindicale, veteranilor mişcării sindicale, celor care contribuie zi de zi, cu dăruire şi dedicaţie, la promovarea şi apărarea drepturilor şi intereselor omului muncii. Vă doresc multă sănătate, bunăstare, cer senin şi armonie în familiile dumneavoastră, respect, apreciere profesională şi noi realizări.

Mişcarea sindicală are nevoie de solidaritate pentru ca împreună, cot la cot, să concentrăm eforturile pentru a obţine salarii decente, securitate la locul de muncă, pentru o lume mai echitabilă, pentru o bunăstare reală a lucrătorilor, pentru demnitate şi oportunităţi egale la locurile de muncă.

Echipa FSEŞ, alături de Centrele Sindicatele Naţional Ramurale, membre ale CNSM, se află permanent în avangarda luptei pentru protejarea drepturilor şi libertăţilor angajaţilor, membrilor de sindicat, reprezentând lucrătorii în procedura de negociere şi semnare a Convenţiilor, Contractelor Colective de muncă, promovând dialogul social şi apărând drepturile şi interesele profesionale, economice, de muncă şi sociale ale salariaţilor.

Uniţi prin misiune, vom fi puternici în acţiune!

Cu respect,

Ghenadie DONOS, Preşedinte Federaţia Sindicală a Educaţiei şi Ştiinţei

Pornind în relectura lui Eminescu...

Volumul *Eminescu după Eminescu. Texte şi contexte*, semnat de Adrian Dinu Rachieru, se înscrie, în mod fericit, în campania de instituţionalizare a celui mai necuprins poet al românilor, în patrimoniul nostru cultural şi vorbeşte despre autorul cărţii, eminescologul timişorean, ca despre un critic cu metodă, care îşi propune să reaşeze lucrurile (foarte tulburate mai ales în ultima vreme) în privinţa unui mare poet, dar devenit controversat, mai mult din raţiuni bizare, în sensul că mai noii literaturii se arată plictisiţi de poezia lui Eminescu, afirmând că nu mai au ce descoperi în ea şi că este chiar un factor al stagnării evoluţiei literare, în timp ce generaţii la rând de cititori şi-au exprimat speranţa că poate alţii îl vor descoperi, îngenunchind în faţa neţărmuririi spiritului eminescian.

Criticul Adrian Dinu Rachieru canalizează aceste controverse pe făgaşul contextualizării poetului şi creaţiei sale, obţinând soluţii echilibrate în interpretarea lui Eminescu prin a combate idolatria de orice soi, care mortifică poezia eminesciană, dar deopotrivă şi contestările, denigrările ranchiunoase, care, şi ele, rămân în afara oricărei pertinenţe, dar în primul rând în afara criticii profesioniste.

Metoda sociologică a contextualizării se dovedeşte a fi destul de eficientă. Alăturându-se lui Iulian Costache, Adrian Dinu Rachieru a aplicat-o acribios, dezgropând fondul pasiv al memorialului eminescian prin recontextualizare. Factura acestui demers socio-literar la care procedează autorul volumului *Eminescu după Eminescu. Texte şi contexte*, recuperează, printre altele, de exemplu, perioada berlineză. Unii eminescologi o consideră nesemnificativă, pentru că atunci poetul nu a avut o etapă prolifică de creaţie literară. O analiză contextuală însă indică faptul că de această fază interiorizată a acumulărilor se leagă indiscutabil opera eminesciană de mai târziu, fără însă a se fi cercetat până în prezent la modul serios influenţa germană, remarcată şi de Dan Mănucă – o cale importantă pe care o deschide metoda lui Adrian Dinu Rachieru, ca în final aceasta să ducă la surprinderea unei imagini eminesciene dinamice şi vii: „Eminescu n-a voit să fie prins", „el devine", aşa cum afirma şi Mircea Eliade: „Eminescu creşte din el însuşi". Afirmaţii care anulează idolatriile şi contestările neîntemeiate ale lui Eminescu.

În acest context, autorul liniştitoarei cărţi *Eminescu după Eminescu. Texte şi contexte*, se dovedeşte a fi un critic cu optimism pertinent,

exprimându-şi nu speranţa, dar convingerea metodică a faptului că „alte generaţii îl vor înţelege altfel". Dar trebuie să recunoaştem un optimism pe care îl nutreşte subconştient fiecare generaţie. Iată că metoda contextualizării descoperă şi fondul pasiv al receptorilor! Ar trebui să ne întrebăm, de asemenea, dacă nu cumva unul care tocmai prin negaţia lui Eminescu face dovada neputinţei frustrante de a-l recepta şi valorifica! În fond, fiecare generaţie va transmite celeilalte o explorare incompletă a poetului şi deci infinirea lui Eminescu.

Pornind în relectura poetului, volumul lui Adrian Dinu Rachieru lansează, mai mult sau mai puţin direct, şi nişte prescripţii imperative. Iată unele dintre acestea:

• „Avem obligaţia de a ajunge la Eminescu". Adică nu trebuie să ne lăsăm tentaţi de pretenţia înţelegerii totale a lui Eminescu şi nici de nerăbdarea superficială de a-l interpreta definitiv.

• Să reinventăm etalonul Eminescu prin relecturi proaspete, „urcând în text", fără a ne mulţumi cu imaginea lui Eminescu pe care o datorăm altora. Elogierea abstractă este mortificare.

• Să ne opunem şi demitizării care funcţionează ca un nou mit. Pentru că demitizarea, ca efect al decontextualizării, nu-l aduce în actualitate pe Eminescu, ci îi face un deserviciu, furându-i şi trecutul.

• Să respectăm dreptul lui Eminescu la o posteritate scutită de izul muzeal.

Şi nu în ultimul rând:

• „Eminescu trebuie apărat de români"!

Viorica-Ela CARAMAN

Sandu VASILACHE – 60

Actor şi regizor de teatru şi film, scenarist, pedagog, artist al poporului, Sandu Vasilache s-a născut la 18 iulie 1964 în orăşelul Râşcani.

Şi-a făcut studiile (1981-1985) la Facultatea de Regie a Institutului de Arte „G. Musicescu” din Chişinău [azi, Academia de Muzică, Teatru şi Arte Plastice (AMTAP)], clasa profesorului I. Todorov, apoi a urmat a doua facultate, cea de actorie, la Institutul de Cinematografie (VGIK) din Moscova (1985-1989), unde a absolvit cursurile şi atelierele lui S. Bondarciuk, N. Mihalkov, A. Koncialovski, A. Batalov, A. Djigarhanian, I. Kvirikadze.

Şi-a început activitatea în calitate de actor la Teatrul „Luceafărul” din Chişinău, fiind distribuit în rolurile: *El* - din piesa „Banca” de A. Ghelman, *Bufonul* - din piesa „Regele Lear” de W. Shakespeare ş. a. Ulterior, se produce pe scena Teatrului „E. Ionesco” din Chişinău, în spectacolul lui V. Butnaru „Iosif şi amanta sa” şi în „Pescăruşul” de A. P. Cehov.

În 1993 a iniţiat proiectul *Teatrul de Buzunar*, regizând unicul spectacol în cadrul acestuia – „Legături primejdioase”, după P. de Choderlos de Laclos. Între anii 1994 şi 1999 a fost directorul artis-

tic al Teatrului Naţional „M. Eminescu” din Chişinău, montând spectacolele: „Un veac de singurătate” după G. G. Márquez, „Amadeus” de P. Shaffer, „Steaua fără nume” de M. Sebastian, „Anna Karenina” după L. Tolstoi, „Fraţii Karamazov” după F. Dostoievski ş. a.

În anii 1999-2004 activează la Bucureşti, unde a montat „Fraţii Karamazov” după F. Dostoievski (Teatrul „Odeon”, 1997), „Anna Karenina” după L. Tolstoi (Teatrul de Comedie, 2001) şi „Trei surori” de A. Cehov (Teatrul „Union”, 2002).

După ce revine la Chişinău, a pus în scena Teatrului Naţional „M. Eminescu” „Visul unei nopţi de vară” de W. Shakespeare şi la Teatrul Dramatic Rus „A. P. Cehov” spectacolul „Ciudata Missis Savidge” de D. Patrick. În perioada în care este regizor principal la Teatrul Naţional „M. Eminescu” din Chişinău (2007-2011) montează: „Mariaj forţat sau şcoala soţiilor şi a soţilor” de Molière, „Visul unei nopţi de vară” de W. Shakespeare ş. a., dar a desfăşurat şi activitate didactică la AMTAP.

Regizează spectacolul radiofonic „Maria Cantemir – ultima dragoste a lui Petru cel Mare” (2009), după piesa omonimă de I. Druţă. În acelaşi an apare pe ecrane şi filmul artistic „Lupii şi zeii”, pe care îl realizează după propriul scenariu la Studioul „Moldova-Film”.

Este, mai întâi, regizor la Studioul „Moldova-Film” (2004-2006), apoi a exercitat şi funcţia de Director general al studioului (2011- 2021).

Colaborează în calitate de regizor (2004-2021) cu Teatrul „M. Eminescu” din Botoşani, iar din 2021 este manager general al acestuia. Aici a montat spectacolele: „Visul unei nopţi…” şi „Noaptea unui vis” după W. Shakespeare (se joacă în două săli concomitent), „Watch Dogs” de L. Băleanu; „Îmbătaţi de dragoste” de P. Marivaux; „Bocitoarele vesele” după W. Shakespeare, „Câinele grădinarului” după Lope de Vega, „Bani din cer” după R. Cooney, „Steaua fără nume” de M. Sebastian.

Sandu Vasilache este laureat al Galei Premiilor UNITEM din Republica Moldova şi al Uniunii Teatrale din România (1991, 2008) ş. a.

În 2009 activitatea sa artistică a fost înalt apreciată cu titlul onorific „Artist al poporului”. (**N. R.** – Preluare din **Biblioteca naţională a R. Moldova** – *Calendar naţional*, 2024)

Maria S. CIOBANU

Cadre didactice de la Colegiul Tehnic de Transporturi, participante la Cursul Erasmus „Innovative Approaches to Teaching”

În lunile mai şi iunie 2024, trei cadre didactice ale Colegiului Tehnic de Transporturi au participat la cursul de formare „Abordări inovatoare ale predării”: Cristina Albu-Iacob, Daniela Mihăeş şi Greta Costin.

Acest curs a fost organizat de ITC International Training Center, la Praga (Cehia), în cadrul proiectului Erasmus+ 2023-1-RO01-KA121-VET-000122917.

Cursul s-a axat pe abordări inovatoare ale predării şi a fost structurat pe 11 module, care au urmărit: competenţele din secolul XXI, dezvoltarea gândirii critice şi creative; învăţarea bazată pe cercetare; jocurile didactice, utilizarea instrumentelor TIC pentru evaluare, pentru dezvoltarea creativităţii şi a gândirii critice; învăţarea combinată – Flipped Classroom, abordarea claselor multiculturale; adaptarea materialelor didactice la nevoile claselor diferenţiate, metacogniţia, dezvoltarea experienţelor de învăţare interculturală; îmbogăţirea abilităţilor de comunicare şi dezvoltarea competenţelor profesionale şi personale.

Aplicaţiile prezentate în timpul cursului au fost atractive şi antrenante, profesorii găsindu-le foarte utile: https://skribbl.io/?fbCHEnQX, https://www.classdojo.com/, https://www.alayna.us/chat, https://www.alayna.us/chat, https://mizou.com/, https://goqr.me/.

Formatorii cursului au dovedit profesionalism şi au ştiut să creeze o atmosferă armonioasă şi de cooperare între profesorii cursanţi, veniţi din Olanda, Grecia, Italia, Portugalia, Ungaria şi România.

Nu au lipsit activităţile de acomodare culturală, de cunoaştere şi înţelegere a poporului ceh, care au constat în vizitarea unor obiective turistice specifice: Podul Carol, Centrul Vechi, Catedrala „Sf. Vitus”, Ceasul astronomic din turnul vechii Primării, Castelul Praga şi Strada de Aur etc. De asemenea, profesorii din România au fost încântaţi de arhitectura oraşului, de Muzeul figurilor de ceară, de expoziţia Dali, precum şi de lucrările pic-

torilor impresionişti.

Accentul pus pe colaborare, mişcare, ascultare activă, aplicare interdisciplinară sunt doar câteva dintre abilităţile dobândite, care vor determina o schimbare de paradigmă în felul în care se vor desfăşura orele de curs la Colegiul Tehnic de Transporturi, beneficiarii direcţi fiind elevii şi profesorii, astfel încât comunitatea şcolară să se dezvolte şi să creeze un climat sănătos, plăcut şi eficient, în concordanţă cu cei patru piloni ai educaţiei: a învăţa să ştii, a învăţa să faci, a învăţa să trăieşti împreună cu ceilalţi, a învăţa să fii.

Daniela MIHĂEŞ,
Director Colegiul Tehnic de Transporturi

Noi experienţe Erasmus pentru elevii şi profesorii de la „Vasile Sav”

Liceul Tehnologic „Vasile Sav” din Roman este beneficiarul unui proiect Erasmus, finanţat de **Uniunea Europeană**, în domeniul educaţiei şi formării profesionale pentru perioada 2021-2027.

Este vorba despre proiectul cu **nr. 2023-1-RO01-KA122-SCH-000126544**, intitulat „**Click pentru o educaţie europeană**”, cu o perioadă de implementare de 14 luni, care a început pe 1 octombrie 2023 cu un buget de 32.130 euro.

Scopul proiectului este acela de a oferi beneficiarilor o alternativă unică de instruire la standarde europene, pentru a creşte calitatea formării profesionale pentru profesori, şanse sporite în carieră şi de integrare socio-profesională în diferite medii pentru elevi.

Obiectivele de atins, propuse în proiect sunt următoarele:

O1. Dezvoltarea competenţelor digitale de bază şi avansate necesare învăţământului online/ hibrid şi prevenirii bullingului/cyberbullingului în mediul şcolar, pentru 6 profesori.

O2. Cresterea incluziunii, îmbunătăţirea motivaţiei, dezvoltarea de competenţe verzi privind reciclarea DEEE şi de prevenire a bulling/cyberbulling, pentru 12 elevi, din perspectiva educaţiei europene.

O3. Adaptarea managementului instituţional la politicile educaţionale europene privind digitalizarea şi incluziunea socială, asigurarea sustenabilităţii acestuia.

Echipa de proiect este constituită din: director, prof. Lezeu Alexandru – reprezentant legal şi responsabil cu monitorizarea, prof. Vlăduţ Lăcrămioara – responsabil proiect, prof. Leancă Paula – responsabil comunicare, prof. Ploşniţă Lăcrămioara – repsonsabil tehnic, prof. Buhai Ilenuţa – responsabil logistică proiect şi economist Samson Carmen-Vaniuşa – responsabil financiar.

Proiectul prevede **trei mobilităţi**: două fluxuri profesori – şi un flux elevi:

– Flux 1, profesori – Portugalia, cursul „**Bullying and cyberbullying -prevention, identification and intervention”, februarie 2024, 7 zile**, provider **Asociaţia Edu2grow**, la care au participat 3 cadre didactice.

– Flux 2, profesori – Spania, iulie-august 2024, 7 zile, cursul „**I Tech-Pedagogy**”, provider **Asociaţia Colony of Creators** la care vor participa 3 cadre didactice.

– Flux elevi – Spania, mobilitate de tip SCH, la IES Chan do Monte, Marin, la care au participat 12 elevi de clasa a X-a de la profilele real, respectiv tehnologic, în perioada 6 -10 mai 2024.

Partenerii în aventura Erasmus de anul acesta sunt din Portugalia şi Spania:

– Edu2grow Portugal Centro, Caldas da Rainha/Lisbon

– Colony of Creators Portugal Região Autónoma da Madeira

– Instituto de Educacion Secundaria Chan do Monte, Marin, Spain.

Prima mobilitate a proiectului a avut loc în perioada 19-25 februarie, trei profesori ai liceului Tehnologic „Vasile Sav” Roman: director – prof. Lezeu Alexandru, director adjunct-prof. Dăscăliţa Daniela şi prof. Păiuş Cătălin au participat la cursul „**Bullying and cyberbullying - prevention, identification and intervention”**, în Machico, Portugalia.

Susţinut de formatori ai Asociaţiei Edu2grow, cursul a propus activităţi practice şi analiza unor situaţii de viaţă, menite să evite şi să gestioneze, prin metode non-formale, probleme cu care se confruntă şcoala, din ce în mai mult; comunicarea şi dinamica de grup pentru prevenirea agresiunii, managementul conflictelor şi medierea, metodele formale şi non-formale de intervenţie în bullying, cultura şi interculturalitatea au fost modulele din structura cursului desfăşurat pe parcursul unei săptămâni.

Pe lângă oferta de informaţii, metode şi tehnici de prevenţie şi de intervenţie, cursul a prilejuit întâlnirea unor oameni de calitate din mai multe ţări europene, care s-au conectat pentru obţinerea unui mediu perfect de învăţare şi pentru stabilirea unor colaborări pe termen lung.

A doua mobilitate a avut loc în perioada 6 – 10 mai 2024, 12 elevi de clasa a X- a, însoţiţi de profesorii Roxana Nemeşu şi Cosmina Ploscă, paricipând la o acţiune de mobilitate în localitatea Marin, Spania.

Alături de elevii spanioli, cei 12 elevi de la Liceul Tehnologic „Vasile Sav” au desfăşurat activităţi variate, ce au vizat dezvoltarea de competenţe verzi şi prevenirea fenomenului de bullying / cyberbullying în cadrul a trei instituţii de învăţământ din Spania, IES Chan do Monte, Marin, Colegio SEI San Narciso, Marin şi IES Félix Muriel, Rianxo.

Elevii au avut oportunitatea de a se familiariza cu sistemul de educaţie din Spania, istoria şi cultura locală, practicile de dezvoltare durabilă din zonă, în cadrul unor activităţi ce au promovat toleranţa, respectul, incluziunea şi solidaritatea ca valori comune.

Programul mobilităţii a inclus demonstraţii practice, lucru în echipe pentru realizarea unei aplicaţii Ecological Footprint App GoGreen CDM, studiu de caz despre criteriile programului Blue Flag şi condiţiile ce trebuie întrunite pentru ca o plajă să poată fi deschisă publicului, activităţi sportive diverse, activităţi artistice de pictură pe faţă, vizite culturale la Muzeul Masso şi Muzeul Mării, piaţa de peşte şi portul din localitatea Marin, oraşul Pontevedra şi oraşul Santiago de Compostela din Spania.

Elevii şi profesorii au primit Certificate Europass Mobility precum şi Certificate de participare la întregul program. Au revenit acasă cu un bagaj important de informaţii şi cu dorinţa de a le folosi.

În concluzie, cele două mobilităţi au avut un impact semnificativ asupra participanţilor – profesori şi elevi – şi au constituit o experienţă unică pe care o vor fructifica în activităţi viitoare.

A consemnat
Echipa de proiect de la Liceul Tehnologic „Vasile Sav” din Roman

Adrese utile:

– site proiect https://oqxvzy.webwave.dev/

– pagina de facebook a proiectului: https://www.facebook.com/profile.php?id=61552054983088

Notă:

– Conţinutul prezentului material reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorilor, iar Agenţia Naţională şi Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care va fi folosit conţinutul informaţiei.

Granada – o oportunitate în pregătirea viitorilor asistenţi medicali

Este cunoscut faptul că Erasmus+ reprezintă un program al Uniunii Europene în domeniile educaţiei, formării profesionale, tineretului şi sportului. Pentru următoarea perioadă, educaţia, formarea socio-profesională, tineretul şi sportul pot avea o contribuţie majoră la abordarea schimbărilor socio-economice, principalele provocări cu care Europa se va confrunta până la sfârşitul deceniului, şi la punerea în aplicare a Strategiei Europa 2030 pentru creştere economică, crearea locurilor de muncă, echitate socială şi incluziune profesională. Programul Erasmus+ este conceput cu scopul de a sprijini eforturile ţărilor participante de a utiliza în mod eficient talentul uman şi capitalul social al Europei, confirmând în acelaşi timp principiul învăţării pe tot parcursul vieţii prin corelarea sprijinului acordat învăţării formale, non-formale şi informale în domeniile educaţiei şi formării. Pe lângă toate acestea, obiectivul general al

programului contribuie la realizarea dezvoltării durabile a ţărilor partenere în domeniul învăţământului, la dezvoltarea dimensiunii europene în sport şi promovării valorilor europene.

Această acţiune-cheie sprijină mobilitatea cursanţilor oferind oportunităţi de învăţare şi/sau experienţă profesională în alte ţări pentru elevi, studenţi, stagiari, voluntari, cadre didactice universitare, formatori, lucrători cu tineretul, personalul din instituţiile de învăţământ preuniversitar şi organizaţii ale societăţii civile.

În acest context, 16 elevi din anii I şi II, specializările *asistent medical generalist* (12 elevi) şi *asistent medical de farmacie* (4 elevi), de la Şcoala Postliceală Sanitară Piatra-Neamţ, au desfăşurat un stagiu clinic de specialitate (pregătire practică în domeniul medical) în perioada 23 aprilie – 26 mai 2024, la 5 unităţi din Granada (Spania). Este vorba de implementarea, de către unitatea şcolară, în calitate de beneficiar şi coordonator, a proiectului Erasmus+ 2023-1-R001-KA121-VET-000128115, desfăşurat în perioada 1 iunie 2023 - 31 august 2024. Pe lângă cele 16 mobilităţi ale elevilor, proiectul mai prevede participarea la cursuri de formare profesională a 6 cadre didactice (diverse specialităţi şi management) şi a 2 cadre didactice la activităţi de mobilitate Job Shadowing. Acestea din urmă au avut loc în intervalul 23-30 aprilie 2024, respectiv 14-21 mai 2024, la care au participat doi maiştri instructori de specialitate *Pregătire instruire practică – asistenţă medicală generală*.

Pe sectorul de activitate Cuidado de Mayores/Enfermeria, atât elevii, cât şi cele două cadre didactice au desfăşurat activităţile în cadrul următoarelor organizaţii: UED Ancha de Capuchinos, Centro de Día Mediterráneo Maracena, Vitalia RGA Granada, Centro de día Antares Huétor Vega, Asociación de ayda para familiares y adultos con dependencia (AFAD) din Granada.

Voi exemplifica doar prin câteva impresii ale unora dintre participanţi.

Acest stagiu clinic în străinătate mi-a oferit şansa de a primi o formare la nivelul standardelor europene a competenţelor mele dar şi în domeniul de îngrijire a persoanelor aflate în dificultate. Mi-a oferit şansa de a comunica cu persoane aparţinând altor culturi, întrucât în ziua de astăzi perspectiva inter-culturală este o condiţie a abordărilor profesionale în îngrijirile de nursing... Lucruri de care am rămas impresionată şi pe care nu le-am văzut în România, au fost activităţile pe care le făcea terapeutul ocupaţional cu bătrânii de acolo (îi punea să efectueze diverse calcule, să deseneze, să practice jocuri educative). Cititul ziarului şi gimnastica erau prezente la ordinea zilei. ...Consider că oricărui elev i-ar fi benefic un stagiu clinic în străinătate, pentru că ar avea multe de învăţat şi ar rămâne profund impresionat de abordările de acolo dar şi de atitudinea prietenoasă şi empatică a personalului, a menţionat Ionela-Antonia Popoaia, din anul II, care a mai participat la astfel de experienţe în cadrul şcolii.

Eleva Ana Ghimciuc, din anul I, descrie experinţa în felul următor: *Personalul medical din centrul unde am desfăşurat activitatea m-a impresionat prin devotamentul şi dăruirea în activităţile zilnice... Am avut ocazia de a coopera/ lucra în grup, am învăţat să folosesc şi alte tipuri de tehnică medicală, m-am interesat de diverse afecţiuni ale pacienţilor şi am rămas plăcut surprinsă de felul în care explica asistenta medicală, care m-a ajutat să observ cum se poate aborda un caz cu seriozitate şi tratarea lui atât medical cât şi prin sprijin moral. Bineînţeles că toate informaţiile acumulate şi experienţa îmi vor fi de mare ajutor în formarea mea pe parcursul studiilor şi abia aştept, când voi avea ocazia, să aplic bagajul de cunoştinţe optim în calitate de viitor asistent medical. Pot spune că am avut parte de un schimb de experienţă unic şi sunt foarte încântată de această oportunitate oferită*.

La fel de frumos ne-a vorbit şi Fabio Antonello Creţu, din anul II: *Una dintre cele mai mari provocări a fost bariera lingvistică. Deşi aveam cunoştinţe de bază de spaniolă, a trebuit să îmi îmbunătăţesc rapid abilităţile lingvistice pentru a comunica eficient cu pacienţii şi colegii. Acest proces a fost accelerat prin cursuri intensive de limbă oferite de spital şi prin interacţiuni zilnice. Am descoperit că empatia şi limbajul corporal pot compensa uneori lipsurile lingvistice... Participarea la programul Erasmus în Granada a fost o experienţă transformatoare. Am învăţat nu doar despre medicina practică, ci şi despre importanţa comunicării interculturale şi a empatiei. Am descoperit o cultură bogată şi diversă şi mi-am făcut prieteni din diferite colţuri ale lumii. Această experienţă mi-a lărgit orizonturile şi mi-a oferit o perspectivă globală asupra profesiei de asistent medical.*

Beneficiile personale şi profesionale în urma participării la un astfel de stagiu, atât pentru cadrele didactice, cât şi pentru elevi, sunt nenumărate: cunoaşterea diverselor sisteme de educaţie europene; stabilirea unor relaţii profesionale cu persoane din alte ţări, colegi participanţi la curs; realizarea unor schimburi de experienţă; învăţarea prin colaborare şi învăţarea creativă; îmbunătăţirea competenţelor de utilizare a limbii engleze; completarea cunoştinţelor referitoare la cultura altor state etc.

Prof. dr. Mihai FLOROAIA

Ion Iancuţ – un creator al emoţiilor înalte

„Lumea lui Iancuţ pare a fi extrasă din ramele lui Bosch şi Bruegel, hălăduind în afara oricărei cardinalităţi. Artistul pune în mişcare semnele sublimităţii emoţionale şi raţionale primordiale: redescoperirea umanităţii prin omul însuşi, înţeles ca ins mântuit”. (**Corneliu Antim** – critic de artă)

O expoziţie cum rar vezi (***Figurativ*, sculptură, desen, pictură**), prezintă, la începutul acestei veri, Ion Iancuţ, renumit artist contemporan, la Muzeul de Artă din Piatra-Neamţ. Evenimentul constituie un moment de mare semnificaţie pentru viaţa culturală nemţeană. Vernisajul a avut loc în lipsa autorului, marţi, 4 iunie 2024 şi va putea fi vizitată până miercuri, 31 iulie 2024.

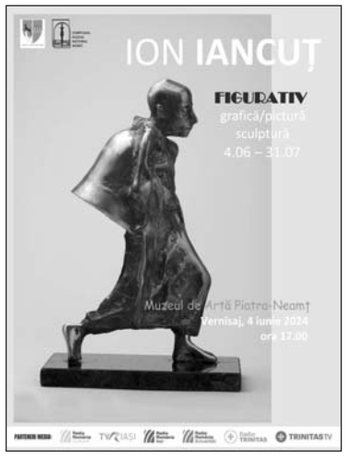

Expoziţia, de o perfectă coerenţă, este rezultatul rafinatelor căutări artistice în timp ale lui Ion Iancuţ.

„Mă bucur că ne întâlnim la o expoziţie a lui Ion Iancuţ, una dintre cele mai reprezentative personalităţi ale artei româneşti contemporane. Suntem de-a dreptul onoraţi să fim gazda acestui regal artistic. Aş vrea să mulţumesc tuturor celor care au făcut posibilă organizarea expoziţiei, inclusiv colecţionarului Virgil Ţuţurman, care a înlesnit prezentarea acestor lucrări la Muzeul de Artă din Piatra-Neamţ”, a spus **Silvia Trăistariu**, muzeograf şi curator al expoziţiei.

„Ion Iancuţ este unul dintre marii artişti contemporani. Pastelurile sale sunt pregătitoare pentru cofrajul pe care-l presupune sculptura, întruparea aceasta a personajelor. Ca să descifrăm mesajul artistului, trebuie să urmărim câteva opere cum ar fi: «Nocturna», «Căutător de lumină», «Pui de înger», «Pâine şi inorog». Sunt opere magistrale pe care le atacă, le execută cu o forţă şi o dezinvoltură rare. El urmăreşte drumul omului rătăcit, după cum spunea criticul şi istoricul de artă Constantin Prut. Iancuţ caută continuu, de altfel, arta în sine este o permanentă căutare, este o experienţă definitorie pentru individ, care sondează în permanentă realul şi chiar încearcă să treacă dincolo de el. Iancuţ are în opera sa ceva inefabil. Multe dintre lucrări sale au o trimitere la sacru. Toţi trebuie să facem un efort ca lumea să devină mai bună. Cred că acesta-i mesajul marelui artist”, a evidenţiat şi artistul **Dumitru Bezem**.

În cadrul vernisajului, cuvinte elogioase despre Ion Iancuţ şi opera sa au adresat şi artiştii plastici pietreni **Dinu Huminiuc** şi **Grigore Agache**.

Ion Iancuţ (n. la 28 februarie 1950, Răducăneni, Iaşi) a absolvit în 1974 Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu” din Bucureşti. În 1977 devine membru al Uniunii Artiştilor Plastici din România. Are o bogată activitate expoziţională, recunoscută în ţară (*Premiul Revistei „Amfiteatru” şi Premiul pentru Sculptură al UAP)* şi, mai ales, peste graniţe (*Marele Premiu la Simpozionul de sculptură de la **Burgas**, premiu pentru sculptură la Bienala de plastică mică de la **Budapesta**, Medalia de aur „Dantesca”, la **Ravena** ş. a.*). Prezenţă marcantă în taberele şi simpozioanele internaţionale de sculptură.

Violeta MOŞU

CALENDAR – iunie 2024

O 1. **GLINKA, Mihail** (1 iun. 1804 – 15 febr. 1857) – **220** ani de la naşterea compozitorului rus;

03. **KAFKA, Franz** (3 iul. 1883 – 3 iun. 1924) – **100** de ani de la moartea scriitorului ceh de limbă germană;

05. **CĂLINESCU, George** (19 iun.1899 – 12 mart.1965) – **125** ani de la naşterea criticului literar;

05. **LAZĂR, Gheorghe** (5 iun.1779 – 17 sept.1823) – **245** de ani de la naşterea cărturarului;

05. **NOTTARA, Constantin** (5 iun.1859 – 16 oct.1935) – **165** de ani de la naşterea actorului;

05. **ODOBESCU, Alexandru** (23 iun.1834 – 10 nov.1895) – **190** de ani de la naşterea scriitorului;

06. **DRĂGOI, Sabin** (6 iun. 1894 – 31 dec. 1968) – **130** de ani de la naşterea compozitorului;

06. **PUŞKIN, Aleksandr** (6 iun. 1799 – 10 febr. 1837) – **225** de ani de la naşterea poetului rus;

11. **STRAUSS, Richard** (11 iun. 1864 – 8 nov. 1949) – **160** de ani de la naşterea compozitorului german;

15. **EMINESCU, Mihai** (15 ian.1850 – 15 iun.1889) – **135** de ani de la moartea poetului naţional;

28**. SÂRBU, Ion D.** (28 iun.1919 – 17 sept.1989) – **105** de ani de la naşterea dramaturgului;

29. **BĂLCESCU, Nicolae** (29 iun.1819 – 29 nov.1852) – **205** de ani de la naşterea istoricului;

30. **CONSTANTINESCU, Paul** (30 iun. 1909 – 20 dec. 1963) – **115** ani de la naşterea compozitorului;

30. **IANCU, Avram** (30 iun. 1824 – 10 sept.1872) – **200** de ani de la naşterea revoluţionarului. (***Red.***)

Despre grădiniţă, dar mai ales despre ... *Grădi Doi*

Grădiniţa cu Program Prelungit nr. 2, structură a Şcolii Gimnaziale „Domneşti” din Târgu-Neamţ, îşi doreşte să fie o grădiniţă de referinţă în comunitate, cu copii fericiţi, încrezători, încurajaţi să exploreze, să descopere, să înveţe într-un mediu educaţional structurat, securizat şi stimulativ, ce le va asigura starea de bine în cea mai importantă etapă de dezvoltare. Din acest punct de vedere, misiunea noastră este aceea de a stimula dezvoltarea globală a preşcolarilor, printr-o ofertă educaţională variată, cu accent pe educaţia centrată pe copil prin respectarea drepturilor acestuia, prin cunoaşterea şi respectarea nevoilor şi intereselor individuale, prin respectarea ritmului propriu de dezvoltare, oferind experienţe de învăţare din diverse domenii de către cadre didactice competente, responsabile, dedicate şi preocupate de formarea şi dezvoltarea profesională continuă.

Pe lângă activităţile de dezvoltare personală, jocurile şi activităţile liber-alese şi activităţile pe domenii, preşcolarii din grădiniţa noastră sunt implicaţi an de an în proiecte educaţionale şi de parteneriat, schimburi de experienţă, concursuri culturale, artistico-plastice şi de cultură generală pe diferite teme. Dintre concursurile la care participăm şi cu care ne mândrim le amintim pe cele de cultură generală: *Periuţa de argint, Îngerii mediului, Micii pietoni, Pupăza din tei, Piramida cunoaşterii, La cireşe, Micul Isteţ etc.*

Proiectele de parteneriat şi schimburile de experienţă favorizează schimbul de informaţii, promovarea experienţelor şi bunelor practici între grădiniţele partenere *RO-MD într-o singură inimă,* un schimb de experienţă internaţional*,* iniţiat anul trecut dar care continuă şi anul acesta, în care am avut ca parteneri cadre didactice din Republica Moldova *Instituţia de Educaţie Timpurie nr. 2 Andriei*, Bubuieci, Chişinău şi cadre didactice din judeţul Argeş, Grădiniţa *Academia Piticilor,* Curtea de Argeş, ne-a oferit prilejul de a desfăşura activităţi comune între instituţiile partenere, în vederea formării şi dezvoltării unei conduite de deschidere şi stabilirii unor relaţii bazate pe încredere şi stimă reciprocă, păstrarea şi promovarea valorilor tradiţionale specifice culturii româneşti.

Alte proiecte educaţionale la nivel naţional, judeţean şi local în care *Grădi Doi* este implicată, sunt: Proiectele Naţionale *Joc, respect şi bucurie, Grădina de Linişte şi Relaxare;* Proiectule Judeţene *Şoaptele Cărţilor, Aventuri în Lumea Ştiinţei, Creatori de frumos în Ţinutul Neamţului, Lumea, mintea emoţia;* Proiectul local *Bucuria de a fi copil,* proiect al cărui titlu îl poartă şi revista grădiniţei care apare de două ori pe an.

Activităţile extracurriculare şi activităţile opţionale variate abordate creativ prin metode tradiţionale, moderne şi inovative, preluate din cercetarea de profil sau din diverse proiecte şi programe, de cadrele didactice din grădiniţă, sunt la loc de cinste contribuind şi ele la dezvoltarea armonioasă a preşcolarului.

Valorile promovate în cadrul colectivului educaţional sunt: calitate şi profesionalism, comunicare, spirit de echipă, creativitate şi realism, integritate, implicare, toleranţă, responsabilitate, incluziune şi integrare.

Miruna VRÂNCEANU

Rubrică coordonată de prof. Elena-Roxana IRINA – CCD Neamţ

CALENDAR – iulie 2024

02. **HEMINGWAY, Ernest** (21 iulie 1899 – 2 iulie 1961) – **125** de ani de la naşterea scriitorului american;

02. **ŞTEFAN CEL MARE** (1457 – 2 iulie 1504) – **520** de ani de la moartea domnitorului;

06. **LESNEA, George** (25 martie 1902 – 6 iulie 1979) – **45** de ani de la moartea poetului;

06. **VINEA, Ion** (17 apr.1895 – 6 iulie 1964) – **60** de ani de la moartea scriitorului şi gazetarului;

12. **NEDELCIU, Mircea** (12 nov. 1950 – 12 iulie 1999) – **25** de ani de la moartea prozatorului;

15**. CEHOV, A. P.** (29 ian. 1860 – 15 iulie 1904) – **120** ani de la moartea dramaturgului şi prozatorului rus;

20. **PETRARCA,** Francesco (20 iulie 1304 – 19 iulie 1374) – **720** ani de la naşterea umanistului italian;

21. **GRIGORESCU**, Eremia (28 nov. 1863 – 21 iulie 1919) – **105** de ani de la moartea generalului;

24**. NOICA Constantin (**24 iulie 1909 – 4 dec. 1987) – **115** ani de la naşterea filozofului şi scriitorului;

25. **MEDREA, Cornel** (8 martie 1888 – 25 iulie1964) – **60** de ani de la moartea sculptorului;

28. **BABEŞ, Victor** (28 iulie 1854 – 19 oct. 1926) – **170** de ani de la naşterea omului de ştiinţă;

30. **DIDEROT, Denis** (5 oct. 1713 – 30 iulie 1784) – **240** de ani de la moartea iluministului francez;

31. **DJUVARA, Neagu** (31 iulie 1914 – 25 ian. 2018) – **110** de ani de la naşterea istoricului.

Red.

Colegiul Tehnic „Ion Creangă”, Târgu Neamţ

Simpozionul judeţean „Arta de a fi gazdă”

În fiecare an, în prag de vară, Colegiul Tehnic „Ion Creangă” din Târgu-Neamţ organizează competiţia care de acum a devenit tradiţie – *„Arta de a fi gazdă”*. Ajunsă la cea de-a XIV-a ediţie, etapa finală a acestui simpozion judeţean s-a desfăşurat pe data de 23 mai 2024 antrenând aproximativ 300 de elevi ai şcolii organizatoare (participanţi în cadrul celor 3 secţiuni şi voluntari), 15 elevi ai instituţiilor partenere şi 35 cadre didactice.

După cum spun organizatorii *... a fi gazdă este o onoare, dar şi o provocare. Elevii, profesorii şi oaspeţii evenimentului au adus în prim plan mândria, bucuria, pasiunea pentru gastronomia tradiţională, pentru frumos, pentru autentic, pentru călătorii, pentru experienţe. Ca şi în anii trecuţi, elevii de la colegiul gazdă, dar şi concurenţii de la liceele din zonă s-au întrecut în a pregăti şi prezenta experienţe turistice alese, sau în a pregăti reţete speciale. Astfel de activităţi practice fac diferenţa, iar tinerii demonstrează ce pot şi ştiu, cu mai mare plăcere.*

Simpozionul a fost conceput în două părţi:

Secţiunea I – pentru elevi:

A. Junior chef în arta culinară: **Preparate culinare tradiţionale** cu tema ***Bucate tradiţionale gătite la ceaun*** – la care au participat 55 de concurenţi;

B. Valorificarea autenticităţii româneşti în cadrul programelor turistice;

C. Promovarea unei oferte turistice în limba engleză.

Secţiunea II – de comunicări ştiinţifice pentru profesori cu tema **Inovare-dezvoltare în turism şi servicii** (exemple de bună practică la clasă cât şi activităţi extraşcolare, resurse educaţionale deschise, proiecte şi programe educative etc.).

Cea mai spectaculoasă a fost **Secţiunea I A, Preparate culinare tradiţionale** cu tema ***Bucate tradiţionale gătite la ceaun.*** Au participat grupe de maximum 5 elevi (domeniul Turism şi alimentaţie Industrie alimentară, Agricultură-Agroturism) din şcolile partenere. Fiecare echipă a avut dreptul să-şi aleagă preparatul pe care l-a executat în concurs, în prezenţa membrilor juriului. Echipele concurente au venit cu vasele, ustensilele şi materiile prime necesare executării preparatului ales, prezentând şi fişa tehnologică (denumirea preparatelor/ ingredientele folosite la realizarea acestora/modul de preparare). Reprezentantul fiecărei echipe a prezentat juriului piesa aleasă în concurs şi a răspuns întrebărilor adresate de către echipa de jurizare.

Din echipa organizatorilor acestei dificile secţiuni au făcut parte următoarele cadre didactice de la colegiul gazdă: prof. Toboşaru Cristina, prof. Aciocârlănoaei Geta, prof. Stoica Mihaela, prof. Niculescu-Eugenia.

Secţiunea I B – Valorificarea autenticităţii româneşti în cadrul programelor turistice – a fost tot cu participare directă (echipe din clasele IX- XII însoţite de cadrele didactice interesate). Grupe de maximum 5 elevi au promovat o regiune/zonă din România din perspectiva autenticităţii (tradiţii culinare, obiceiuri, vestimentaţie, stil de viaţă, cultura proprie, credinţe, stil arhitectural, limba, manifestări culturale), sub forma:

„Trei zile de poveste în ...”

Au participat 25 de elevi, iar din rândul profesorilor, de această secţiune s-au ocupat: prof. Niculescu Eugenia, prof. Olariu Mihaela şi prof. Andruşcă Andreea-Oana.

Secţiunea I C (32 concurenţi) s-a concretizat prin realizarea şi prezentarea unei oferte turistice în limba engleză, cu accent pe promovarea obiectivelor turistice de interes naţional/internaţional.

Secţiunea II – adresată cadrelor didactice, se va finaliza cu editarea revistei online ***„Principii în arta ospitalităţii”*** **(ISSN 2821-8698, ISSN-L 2821-8698),** care conţine articole de specialitate şi exemple de bună practică la clasă. Concurenţii la secţiunea concurs a simpozionului, cu participare directă, au fost din următoarele unităţi şcolare: Colegiul Tehnic „Ion Creangă” Târgu-Neamţ, Liceul Teologic Ortodox „Cuvioasa Parascheva” Agapia, Seminarul Teologic Ortodox „Veniamin Costache” Mănăstirea Neamţ.

În afară de cadrele didactice menţionate deja s-au mai implicat în organizare: director – prof. Gheorghe Apetrei, director adjunct – prof. Mihaela Axinte, director adjunct – prof. Daniela Pavel, director adjunct – prof. Mihaela Solomia, prof. Ana-Alis Boghean, prof. Mihaela Toma.

Competiţia a avut şi o serie de *invitaţi de onoare*: Emilian Şoldan, director agenţia de turism *Biroul de turism*, Târgu Neamţ; Fedeleş Geanina, preşedinte *Asociaţia „Ţinutul Zimbrului”*, Târgu Neamţ; Chiper Viorela, director *Asociaţia „Ţinutul Zimbrului”*, Târgu Neamţ; Istrate Andreea, reprezentant *Pensiunea Eden*, Agapia; Voina Stelian, administrator *Pensiunea La Moşie*, Nemţişor; Ciprian Bârsan, administrator *Bucătăria Zimbrului*, Târgu Neamţ; Bogdan Agafiţei, administrator *Pensiunea La Cetate*, Târgu Neamţ.

Au fost acordate următoarele **premii:**

Subsecţiunea *Bucate tradiţionale gătite la ceaun:*

Premiul I: Buzdea Mihai, Gurzun Iustin, Neamţu Bianca, Sava Ionela, preparatul ***Tochitură moldovenească,*** coordonator maistru Geta Aciocârlănoaei;

Premiul II: Nechitei Alexandra, Stafie Claudia, Blanaru Lavinia, Samoilă Beatrice, Podariu Flavius, preparatul ***Tochitură moldovenească***, coordonatori: prof. Adriana Mantea, prof. Constantin Mantea;

Premiul II: Alexa Constantin, Maxim Delia, Ciucanu Iulia, Horea Ionela, Murariu Nicoleta, preparatul ***Sărmăluţe cu mămăliguţă*** şi ***Tochitură moldovenească***, coordonator maistru Geta Aciocârlănoaei;

Premiul III: Viţega Damiana, Otea Bianca, Codiţă Bogdan, Merlan Mihaela, Faloş Gabriel, preparatul ***Ostropel de pui***, coordonator prof. Cristina Toboşaru;

Premiul III: Maciu Robert, Cramba Iustina, Muraru Gabriela, Livadariu Denis, preparatul ***Rasol la ceaun***, coordonatori: prof. Eugenia Niculescu, Mihaela Olariu.

Subsecţiunea *Valorificarea autenticităţii româneşti în cadrul programelor turistice:*

- **Premiul I**: Tolontan Beniamin, Boboc Casiana, Fodor Mădălin, ***Trei zile de poveste în Maramureş***, Colegiul Tehnic „Ion Creangă” Târgu-Neamţ, coordonator prof. Ana Maria Ticu;
- **Premiul II**: Gherase Loredana, Bălţătescu Denisa, ***Plaja Şuncuiuş***, coordonatori: prof. Mihaela Olariu, prof. Eugenia Niculescu;
- **Premiul II**: Plăcintă Bianca, Cocean Maria, ***Trei zile de poveste în Ţinutul Bucovinean***, coordonator prof. Monica Asofiei;
- **Premiul III**: Volovatic Iulia, Chirilă Ivghenie Iustina, Constandiş Ionuţ, Luca Petruţ, ***Nici o vacanţă fără Moldova***, coordonatori: prof. Eugenia Niculescu, prof. Mihaela Olariu;
- **Premiul III**: Iacob Elena, Olaru Nicoleta, ***Trei zile de poveste în Braşov***, coordonatori: prof. Brânduşa Iftime, prof. Roxana Răcheru.

Subsecţiunea *Promovarea unei oferte turistice în limba engleză:*

- **Premiul I:** Ciocoiu Marcu Bogdan, ***One Day Trip to Creangaîs Wonderland***, coordonator prof. Ana Alis Boghean;
- **Premiul II:** Mosor Matei, Melinte Bogdan, Ţârdea Ana Maria, Dorneanu Dumitru, ***Alpadia English Summer Camp-Learning English doesnât get any better than this***, coordonatori: prof. Ana Alis Boghean, prof. Eugenia Niculescu;
- **Premiul II:** Mercore Denisa, Muraru Gabriela, Dumitroaia Gabriela, Ungheanu Mihnea, ***The Horses Waterfall***, coordonatori: prof. Ana Alis Boghean, prof. Eugenia Niculescu;
- **Premiul III:** Baranai Ioana, Lupuleasa Gabriela, ***Three days in Bucovina***, coordonator prof. Aurelian Cucolea;
- **Premiul III**: Barna Aida, Bucur Lavinia, Ciorsac Alexandru, Asandei Manuel, Gavriloae Florin, ***An Unforgettable Trip to Sighişoara***, coordnatori: prof. Ana Alis Boghean, prof. Eugenia Niculescu.

Prof. Eugenia NICULESCU
Colegiul Tehnic „Ion Creangă”,
Târgu Neamţ

O scenă dăruită cu bucurie, distincţie şi onestitate

În cadrul stagiunii artistice de anul acesta, luni 10 iunie 2024, la ora 17, la Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu” a avut loc un nou eveniment muzical, sub egida Academiei Naţionale de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca, Extensia Piatra-Neamţ. Este vorba despre recitalul-examen de canto susţinut de studenţii anului IV, conducere muzicală conf. univ. dr. **Gabriela Pepelea**, acompaniament la pian lector univ. dr. **Ligia Ghilea** şi lector univ. dr. **Oana Cărbunariu**.

Referindu-se la acest moment, conf. univ. dr. Gabriela Pepelea, cea care le-a fost alături patru ani de zile, călăuzindu-i pe drumul greu dar plin de satisfacţii al interpretării vocale, a mărturisit: ... *Seara muzicii voastre, amprenta investirii şi devoţiunii, a parafat momentul prin interpretarea ce aţi declinat-o elegant în ţinuta profesiunii! Rafinament şi profunzime, inteligenţă interpretativă şi prezenţă scenică, sensibilitate şi candoare, siguranţă şi spontaneitate, frumuseţe vocală şi dăruire – iată doar câteva dintre calităţile prin care aţi cucerit, făcând dovada unei temeinice pregătiri; o generaţie atât de specială în care individualitatea fiecăruia poartă sclipiri nebănuite!*

Spectacolul a fost susţinut de patru dintre cei care şi-au luat adio de la viaţa studenţească, patru talente cu aripile întinse spre zbor. Am ascultat cu încântare pe Aurora Gheorghiţă (Pală), Călin Oncioiu, Petronela-Diana Antal şi Liliana Astăcioaiei, care au interpretat piese de Felix Mendelssohn Bartholdy, Hector Berlioz, George Enescu, Franz Schubert, Johann Sebastian Bach, Wolfgang Amadeus Mozart, George Frideric Handel, Robert Schuman, Tudor Jarda, Gheorghe Dima etc.

Aurora Gheorghiţă Pală este un exemplu clar de soprană lirică de mare anvergură. Vocea are o frumuseţe timbrală rară, emisie vocală naturală şi foarte bine plasată, o sensibilitate aparte în conduită şi multă profunzime în frazare. Calităţile deosebite, tenacitatea, pasiunea neţărmurită pentru cânt, seriozitatea cu care abordează studiul vocii o recomandă ca pe un profesionist, un viitor artist ce va putea oricând cânta pe scenele artei lirice şi nu numai. Abordează lucrări din epoci stilistice diferite, pe care le interpretează cu mare uşurinţă. Iubeşte actul interpretativ şi acest lucru se vede, cucerind publicul prin puterea şi maniera sensibilă a transmiterii mesajului muzical. Doreşte să-şi continue studiile muzicale şi să-şi îmbogăţească experienţa actului artistic vocal şi scenic, după ce şi-a semnat anii studenţiei cu exemplaritate şi frumuseţe.

Baritonul **Călin Oncioiu** are o voce nobilă, frumoasă, luminoasă. Ca interpret cucereşte prin prezenţa scenică, prin şarm, prin inteligenţa cu care transmite mesajul partiturii. Aplecarea spre dimensiunea interpretării solistice este declinată de o pasiune imensă pentru arta lirică. Cultura muzicală deosebită a lui Călin Oncioiu, determinarea către valenţele operistice, plăcerea de a juca pe scenă, profunzimea cu care se apleacă asupra interpretării îl recomandă ca pe un viitor solist ce poate cuceri scenele teatrelor de operă şi nu numai. În cei patru ani ai studenţiei a făcut dovada meritorie a unui profesionist, cultivând multiple dimensiuni în definirea unei personalităţi de aleasă ţinută artistică.

Am văzut o soprană lirică lejeră, cu un timbru vocal special şi cu un ambitus vocal de mare întindere în persoana **Petronelei-Diana Antal**. Sensibilitatea şi meticulozitatea interpretării cucereşte pe deplin publicul. Felul în care conduce melodia în cânt este unică, transparenţa vocală te îmbrăţişează iar fragilitatea rostirii îmbracă în emoţie mesajul muzical. O studentă deosebit de conştiincioasă, cu o inteligenţă aparte, cu un talent scenic surprinzător, cu multă profunzime. Poartă în interpretare o rară candoare, o sensibilitate ascunsă în nebănuite profunzimi.Talentul, tinereţea, inteligenţa, seriozitatea o recomandă pentru continuarea şi aprofundarea studiului cântului.

Pasiune mare pentru muzică, pentru artă în general dovedeşte şi soprana **Liliana Astăcioaiei**. Abordarea unui repertoriu divers, chiar mai greu, demonstrează plăcerea şi bucuria ei mare de a cânta. Cu multă emoţie şi muncă se desprinde de cotidian, păşind în faţa publicului pentru a interpreta momente din poezia sunetelor. S-a dăruit cu multă aplecare spre repertoriul pregătit, a reuşit să adune într-un buchet interpretativ idei şi stări, în tablouri muzicale! În timpul celor patru ani ai studenţiei, cu multă seriozitate şi consecvenţă a îmbrăţişat dimensiuni noi, academice de cunoaştere, de dezvoltare şi manifestare a actului artistic.

Să le dorim celor patru absolvenţi mult succes şi inspiraţie pe mai departe pe drumul vieţii, în încercarea de a crea un univers al frumosului în dimensiuni specifice. Să aducă pe scenele pe care vor urca doar bucurie, distincţie şi onestitate!

Gianina BURUIANĂ

Încercări asupra creaţiei poetico-filosofice eminesciene

La 135 de ani de la trecerea poetului Mihai Eminescu în eternitate, Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu” Neamţ a găzduit conferinţa „Încercări asupra creaţiei poetico-filosofice eminesciene” susţinută de prof. univ. dr. Ştefan Munteanu. Întâlnirea a avut loc vineri, 14 iunie 2024, cu începere de la ora 12:30, în Sala Info-Club II şi a fost moderată de prof. Mihaela Mereuţă, managerul Bibliotecii Judeţene „G.T. Kirileanu” Neamţ. Cu acest prilej, Inge Olaru a susţinut un moment muzical la vioară.

Prof. univ. dr. Ştefan Munteanu, eminescolog, s-a născut la 5 martie 1951 în comuna Găiceana, judeţul Bacău.

Este absolvent al Facultăţii de Filosofie (1980) şi al Facultăţii de Drept (1987), ambele din cadrul Universităţii „Al.I. Cuza” Iaşi. Doctor în filosofie (1997). Premiul „Ion Petrovici”, decernat de Academia Română în anul 1999, pentru lucrarea „Filosofia indiană şi creaţia eminesciană”; Premiul Uniunii Scriitorilor din România, în 2003, pentru lucrarea „Ipostaze ale spiritului filosofic românesc”; Premiul Fundaţiei Culturale „Georgeta şi Mircea Cancicov” Bacău, în 2005, pentru lucrarea „Aspecte filosofico-juridice implicate de procesul integrării europene”.

A participat la congrese şi simpozioane internaţionale de prestigiu, iar cărţile sale (*Dimensiuni ale spiritualităţii indiene; Filosofia indiană şi creaţia eminesciană; Picături de filosofie; Noi picături de filosofie; Fulguraţii eminescologice; Alte picături de filosofie; Domenii ale filosofiei; Ipostaze ale spiritului filosofic românesc* ş. a.) s-au bucurat de o bună primire, atât în mediul academic, cât şi din partea marelui public.

„Orice întâlnire cu Ştefan Munteanu este şi o revedere cu Eminescu. Puţini sunt oamenii atât de fericit cuceriţi de Eminescu, precum acest eminescolog care spune că «suntem şi vom rămâne în Europa, uniţi întru Eminescu» şi ne invită, în manieră pascaliană, să meditãm în preajma sa; «Dacă cineva refuză apropierea de Eminescu, nu are nimic de câştigat, iar Eminescu nu are nimic de pierdut, pentru că a avut tăria să ne ofere totul, fără ca măcar să se întrebe dacă meritãm». Credem că de la George Călinescu încoace puţine sunt cuvintele atât de frumoase care s-au spus despre cel care ne mărturisea tulburător de simplu: «Dumnezeul geniului m-a sorbit din popor, cum soarbe soarele un nor de aur din marea de amar»” – Ion FERCU.

(Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu” Neamţ)

Cronica unei generaţii de dascăli (VI)

(*urmare din numărul 271*)

Sunt mulţi cei care se pot coborî la mintea copilului. Puţini sunt însă cei care pot urca până la înălţimea sufletului lor.

Rene Descartes

O profesie trăită

În ce măsură dascălii din generaţia 1957 au reuşit să se apropie de sufletul elevilor şi să le inoculeze interesul pentru învăţătură, rămâne să constatăm din experienţa lor la catedră şi nu numai.

O succintă prezentare din punct de vedere profesional şi extraprofesional a promoţiei `57 a realizat-o prof. Rodica Radu Răşcanu la revederea noastră din 2007, din care am extras datele ce urmează:

● Din 92 de studenţi înscrişi în 1956-1957, au absolvit 90. La data semicentenarului eram în viaţă 58.

● 60 au funcţionat în învăţământul general şi liceal, ca profesori, mulţi şi ca directori.

● 5 au activat în învăţământul superior ca asistenţi, lectori, conferenţiari.

● Alţii au fost inspectori de specialitate; 2 au fost inspectori generali.

● O altă categorie a coordonat munca de secretariat din instituţii de învăţământ superior.

● 2 au fost directori ai Teatrului Naţional din Iaşi.

● O parte a lucrat în domeniul presei, au publicat sau au editat reviste şi ziare.

● Unii au fost fondatori şi directori de muzee sau muzeografi.

● Câţiva au fost directori sau redactori ai Radioului Iaşi.

● O colegă a fost preşedinte de comitet judeţean de cultură şi artă.

● Un grup de colegi a lucrat în biblioteci universitare şi publice ca directori sau ca bibliotecari.

* * *

Cred că cel mai bine a sintetizat preocupările şi condiţiile cadrelor didactice, de pe la începutul profesiei tot **Rodica Radu Răşcanu**, care relatează că şi-a început cariera la Liceul Teoretic Murgeni (jud. Vaslui) cu secţiile reală şi umană.

„Eram singura profesoară de limba şi literatura română cu o facultate de 4 ani în tot raionul. Fiindcă absolvisem şi o şcoală pedagogică, conduceam şi cercul învăţătorilor şi profesorilor de limba română pe raion, realizam un curs de calificare a profesorilor de limba română suplinitori, eram în colectivul de inspectori metodişti extrabugetari.

La clasă primeam copii din satele raionului cu mari lacune în pregătire, în exprimarea orală şi scrisă, şi de accea, ca să-i aducem la nivelul cerut, realizam ore suplimentare de meditaţie, neplătite, în fiecare dimineaţă, de la 7 la 8, ori la sfârşitul orelor, de la 13 la 14;

am preluat şi munca la biblioteca şcolii, conduceam comisia metodică a profesorilor de ştiinţe umaniste şi sociale, realizam serbări trimestriale – pregăteam coruri pe 2 voci, dansuri, piese de teatru; aveam parcă forţă magnetică – elevii mă secondau, mă ascultau, erau respectuoşi şi acest aspect mă determina să nu simt oboseala niciodată, intram în şcoală la 7 dimineaţa, ieşeam la 14, reveneam la 16 şi zăboveam până la 19, zilnic stăteam la şcoală până la 10 ore. De la orele 20 la 22 mă ocupam de fratele meu mai mic pe care îl adusesem cu mine, Cezar, astăzi profesor de limba română, îl controlam la lecţii. Corectarea caietelor, tezelor, pregătirea pentru lecţiile de a doua zi, le realizam de la orele 22 în sus, la lumina unui petromax, căci în urbea mică lumina electrică se întrerupea la orele 22. Efortul era mare, în schimb salariul era mic, de 725 lei, când un metru de stofă bună – gabardin – pe care o râvneam, costa 420 lei/m «şi o pereche de pantofi Guban costa 285 lei».

Învăţasem că pentru a supravieţui, trebuia să lupţi în orice condiţie. Din primul meu salariu, mi-am cumpărat un ceas „Pobeda”, ca să-mi urmăresc desfăşurarea lecţiilor.” pg. 408.

Experienţe asemănătoare au trăit şi alţi colegi, care au predat mai multe obiecte şi au desfăşurat o bogată activitate extraşcolară.

„Am îmbătrânit în Liceul Pedagogic” «din Suceava» spune prof. **Vasile Dănilă**. Despre el scrie un alt profesor, **Gh. Giurcă**: „La Şcoala Pedagogică, profesorul Vasile Dănilă a venit la 1 sept. 1963 şi aici a rămas până la capătul carierei sale didactice. Ca şef al secţiei de învăţământ, putea opta pentru un post la orice altă şcoală din oraş. Cu glas domol şi vorba bine mânuită, a reuşit întotdeauna să accesibilizeze şi cele mai abstracte cunoştinţe, aşa încât lecţiile sale de literatură, de gramatică, de metodică sau literatură pentru copii erau la fel de aşteptate de către elevi. Deşi exigent cu elevii, a fost mereu de o bunătate rar întâlnită, predispus să întindă oricând o mână de ajutor celor aflaţi în impas. În semn de înaltă preţuire şi respect, cei apropiaţi îi spun „bădiţă”, după frumoasa şi vechea tradiţie bucovineană.” pg.163

Câţiva profesori au predat şi dincolo de graniţele ţării.

„În 1975, am plecat în Guineea, am predat limba franceză la clasa a VIII-a. În clasă erau 100 de elevi, cu vârste între 14-20 de ani.

Elevul promova doar dacă avea cunoştinţele necesare clasei respective. De aceea se ajungea, în unele cazuri, ca elevul să rămână în aceeaşi clasă până la o vârstă înaintată, dacă nu se pregătea cu seriozitate. După cum, cei care îţi apreciau în mod deosebit activitatea la catedră şi în şcoală erau elevii. În funcţie de aprecierea lor, veneai sau nu mai veneai în anul următor să mai predai.”

S-a bucurat de aprecierea elevilor, a părinţilor şi a inspectorilor. La încheierea contractului, pe o lucrare de control, un elev i-a scris în limba franceză: „Vă iubesc doamnă profesoară până la infinit şi-mi pare rău că plecaţi.” Mahomed Towre, zis Jose. **Gertruda Costin Ţuche**l, din Iaşi, pg. 152.

O altă colegă a predat în Israel, după ce s-a stabilit acolo. „Pentru mine, ca profesoară de Limba şi literatura română, acomodarea în noua ţară nu a fost uşoară, cu atât mai mult, cu cât nu cunoşteam limba ebraică, iar eu nu concepeam să-mi schimb calitatea de profesoară.” A urmat câteva cursuri, a dat examen şi i s-a acordat titlul de profesor.

Mai scrie: „Astăzi după 35 de ani de învăţământ, din care în Israel au fost 17 şi alţi câţiva ca pensionară, privesc înapoi cu mândrie, socotind că am muncit cu folos. Nu odată sunt recunoscută pe stradă de foşti elevi care îşi exprimă bucuria de a mă vedea şi recunoştinţa pentru cele învăţate de la fosta lor profesoară.” **Rozica Grisaru Brandea**, Israel, pg. 322-323.

O experienţă inedită a trăit-o prof. **Ana Dumitrescu Osadeţ** din Iaşi.

Scriind despre primele zile de şcoală din Liceul Militar „Ştefan cel Mare” din Câmpulung Moldovenesc, jud. Suceava, face o frumoasă caracterizare a elevilor.

„Am avut norocul să găsesc nişte elevi deosebit de serioşi pentru vârsta lor.

Aveau un gen de maturizare în modul de a raţiona problemele de viaţă, rar întâlnită la alte generaţii de elevi. Îşi cunoşteau aptitudinile şi direcţia în care mergeau în cariera de militar.

Prima zi de şcoală a debutat cu neaşteptate emoţii. Era o oră de Limba latină. Când am intrat în clasă, în loc de firescul salut am auzit un „drepţi” inexplicabil pentru mine. Ca un corp compact în uniforma bleumarin, toţi elevii s-au conformat, ridicându-se la marginea băncilor, salutând în limba latină: „Salve magistra”.

Era în primul deceniu după război. În biblioteci cărţile fuseseră riguros cenzurate şi „epurate”. Nu existau manuale şcolare de specialitate. «Se preda după Programa analitică elaborată de Minister».

Elena DIDOIU

(*continuare în numărul viitor*)

S-a redeschis Muzeul Memorial „Ion Creangă”

Graţie finalizării de către Consiliul Judeţean Neamţ a proiectului „Conservarea, protejarea şi promovarea Muzeului Memorial «Ion Creangă»”, finanţat prin Programul Operaţional Regional 2014-2020, Axa prioritară 5 – Îmbunătăţirea mediului urban şi conservarea, protecţia şi valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, Prioritatea de investiţii 5.1., duminică, 2 iunie 2024, Muzeul Memorial „Ion Creangă” a fost redeschis publicului.

Într-o formulă expoziţională îmbogăţită, muzeul invită vizitatorii într-o lume a „Amintirilor din copilărie” sugestiv creionată prin bunurile culturale etalate în interiorul şi exteriorul casei. Materialele expoziţionale complementare constând în panouri foto-documentare, ecran touchscreen şi reproduceri fotografice, aflate în curtea interioară şi în spaţiul expoziţional nou construit, evidenţiază biografia şi opera marelui scriitor humuleştean, valoarea etnografică a locuinţei, şi ocupaţiile şi meşteşugurile practicate în lumea satului tradiţional din secolul al XIX-lea. Noua expoziţie permanentă, datorită lucrărilor de restaurare, respectă pe deplin specificul locuinţei tradiţionale de la jumătatea secolului al XIX-lea. Martor tăcut al vremurilor, imobilul păstrează în linii mari compartimentarea iniţială. Potrivit mărturiilor lăsate de autorul capodoperei „Amintiri din copilărie” şi a descrierilor din prima jumătate a secolului al XX-lea, casa avea o cămară din care se urca în pod, o tindă şi o cameră de locuit, aceasta din urmă fiind organizată după specificul interiorului caselor ţărăneşti din acea perioadă: sobă mare cu cuptor de dormit, culme pe care atârnau hainele de sărbătoare, ladă de zestre, laviţă pentru şezători, icoane vechi, ştergare la ferestre, iar în mijloc, uneltele de ţesut şi tors. După donaţia din 1944 a Sofiei Grigoriu, nepoata de soră a junimistului, prin care casa în care a copilărit scriitorul humuleştean a intrat în proprietatea „Asociaţiei Generale a Învăţătorilor din România”, s-au făcut primele demersuri pentru amenajarea locuinţei ca muzeu. Începând din 1951, scopul acestei instituţii de cultură a fost şi va rămâne şi de acum înainte acela de a cultiva memoria renumitului scriitor.

Obiectiv turistic de referinţă pentru judeţul Neamţ, Muzeul Memorial „Ion Creangă”, restaurat cu grijă şi profesionalism, vă invită cu drag să îi treceţi pragul! (***Complexul Muzeal Naţional Neamţ***)

Pe simeze: „Amprente de suflet” – Expoziţia de pictură a profesoarei Elena Simionescu

În perioada 3-19 iunie 2024, Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu” Neamţ a găzduit expoziţia de pictură „Amprente de suflet” a Elenei Simionescu, în Spaţiul expoziţional de la parterul corpului central.

Elena Simionescu este profesoară de limba română la Şcoala Gimnazială nr. 8 Piatra-Neamţ, doctor în filologie şi, după cum mărturiseşte, pasionată de pictură, de scris şi de frumos, în general. „*Cred că arta e un stil de viaţă care îţi dă energie, te înalţă şi te ajută să faci faţă provocărilor vieţii. În plus, oferă bucurie, emoţie, speranţă şi celor din jur prin mesajul care poate fi interpretat din perspective multiple. Expoziţia aceasta se numeşte «Amprente de suflet» şi cuprinde peisaje abstracte, care surprind efervescenţa creatoare, dar şi tumultul interior al omului, în general. Alte peisaje sunt în maniera tradiţională, cu motive florale, marine, case din Grecia, peisaje româneşti, de toamnă şi altele. Am inserat şi câteva obiecte realizate din răşină epoxidică: ceasuri de perete, lămpi de veghe, suporturi de pahare, de ceşti, sticle (coasters)”,* a precizat pictoriţa.

Elena Simionescu a mai expus în Germania, Spania (Madrid), Bulgaria (Balcic), Bucureşti, Sibiu, Hunedoara, Braşov şi Bacău.

(***Biblioteca „G.T. Kirileanu” Neamţ***)

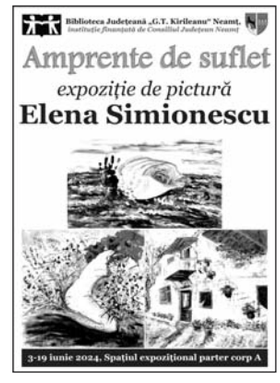

SUMAR

Valentin ANDREI – *LA ANIVERSARĂ: Elena Botez, artistă şi pedagog de excepţie* (pag. 12) * *Invitaţie la Vacanţele Muzicale la Piatra-Neamţ* (pag. 24)

Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu” Neamţ – *Încercări asupra creaţiei poetico-filosofice eminesciene* (pag. 21) * *Pe simeze: „Amprente de suflet” – Expoziţia de pictură a profesoarei Elena Simionescu* (pag. 23)

Gheorghe BRÂNZEI – *George Călinescu – 125 de ani de la naşterea scriitorului* (pag. 7)

Gianina BURUIANĂ – *Semnale pozitive... dar şi neîmpliniri!* ● *Interviu cu dl. Ionel Hociung, preşedinte al Sindicatului din Învăţământ Neamţ* (pag. 1-2) * Profesorul trebuie să se schimbe, să devină un mentor, un model, de urmat ● *Interviu cu Alptekin Tez, profesor de informatică la „Kınık Vocational And Technical High School” (Turcia)* (pag. 4-5) * Ziua Victor Brauner (pag. 11) * *Concursul Naţional de Interpretare Vocală „Elena Botez” – emblemă a talentului artistic liric* (pag. 12-13) * *O scenă dăruită cu bucurie, distincţie şi onestitate* (pag. 21)

Viorica-Ela CARAMAN – *Pornind în relectura lui Eminescu...* (pag. 14)

Maria S. CIOBANU – *Sandu VASILACHE – 60* (pag. 15)

Complexul Muzeal Naţional Neamţ – *Expoziţia „Grădina cu ii”, ediţia a VI-a* (pag. 11) * *S-a redeschis Muzeul Memorial „Ion Creangă”* (pag. 23)

Ionel-Cătălin DIACONU – *SIC COGITO - Ziua Învăţătorului* (pag. 1-6)

Elena DIDOIU – *Cronica unei generaţii de dascăli (VI) - O profesie trăită* (pag. 22)

Ghenadie DONOS – *ZIUA SINDICALISTULUI în Republica Moldova* (pag. 14)

Echipa de proiect de la Liceul Tehnologic „Vasile Sav” din Roman – *Noi experienţe Erasmus pentru elevii şi profesorii de la „Vasile Sav”* (pag. 16)

Mihai FLOROAIA – *Problematica feministă şi lumea contemporană* (pag. 8) * *Granada – o oportunitate în pregătirea viitorilor asistenţi medicali* (pag. 17)

Florentin LEHACI – *Nu. Nu este bine!* (pag. 6)

Cornel MIFTODE – De ce sunt lucrurile atât de urâte, când ar putea să fie atât de frumoase? ● *Interviu cu dl Doctor Virgil Răzeşu* (pag. 10)

Daniela MIHĂEŞ – *Cadre didactice de la Colegiul Tehnic de Transporturi, participante la Cursul Erasmus „Innovative Approaches to Teaching”* (pag. 15)

Violeta MOŞU – *FANTEZIE, LUMINĂ ŞI CULOARE* (pag. 2) * *Acad. Georgeta Filitti: „Istoria trebuie să rămână mereu prezentă în viaţa noastră”* (pag. 3) * *„Oraşul artiştilor”, la Galeriile de Artă „Lascăr Vorel”* (pag. 5) * *Ion Iancuţ – un creator al emoţiilor înalte* (pag. 18)

Eugenia NICULESCU – *Colegiul Tehnic „Ion Creangă”, Târgu Neamţ - Simpozionul judeţean „Arta de a fi gazdă”* (pag. 20)

Gabriel PLOSCĂ – *Sindicatele şi trecerea de la economia poluantă spre economia verde* (pag. 1-9)

Red. – *Expoziţie de sculptură şi desen: Lucian Tudorache & Marius Viorel Ivanovici* (pag. 13) * *CALENDAR - iunie 2024* (pag. 18) * *CALENDAR - iulie 2024* (pag. 19) * *Seara Palatului Elisabeta dedicată Republicii Moldova, 2024* (pag. 24)

Constantin TOMŞA – *REMEMORĂRI NEMŢENE - iunie 2024* (pag. 4, 5, 6, 7, 8, 9)

Miruna VRÂNCEANU – *Despre grădiniţă, dar mai ales despre ...* Grădi Doi (pag. 19)

Seara Palatului Elisabeta dedicată Republicii Moldova, 2024

Miercuri, 12 iunie 2024, Palatul Elisabeta a găzduit Seara dedicată Republicii Moldova, la care Majestatea Sa Custodele Coroanei şi ASR Principele Consort au invitat „reprezentanţi din toate domeniile, de toate profesiile, de toate vârstele şi din toate confesiunile care trăiesc în ţara-soră. A fost, de asemenea, o ocazie pentru a afirma sprijinul Coroanei Române acordat aspiraţiilor Republicii Moldova pentru integrarea în Uniunea Europeană şi pentru construirea unui viitor stabil, prosper, liber şi democratic pentru generaţiile care vor urma.” – se spune în comunicatul difuzat de Familia Regală a României.

La eveniment au fost prezenţi peste 1.000 de români din toate colţurile ţării şi de peste Prut. Au luat parte la seara regală ministrul Culturii din Republica Moldova, demnitari, reprezentând instituţiile Statului din ambele ţări, membri ai Academiei Române şi ai Academiei de Ştiinţe a Republicii Moldova, înalţi reprezentanţi ai Bisericii Ortodoxe Române, ambasadori străini şi membri ai Corpului Diplomatic acreditat la Bucureşti, personalităţi din domeniile educaţiei, economiei, ştiinţei, agriculturii, muzicii, sportului şi artelor plastice, precum şi organizaţii, fundaţii şi asociaţii din cele două ţări.

„Astăzi, suntem martorii celei mai intense şi prolifice perioade în relaţia dintre ţările noastre şi această relaţie puternică ne ajută şi în apropierea visului nostru european, pentru care Bucureştiul ne oferă un sprijin neclintit. Iar Casa Regală a României a avut şi are în continuare un cuvânt greu de spus în acest parcurs, pledând discret, dar cu fermitate pentru cauza noastră europeană în marile capitale ale Europei”, a declarat ministrul Culturii Republicii Moldova, Sergiu Prodan.

Au încântat publicul cu un valoros repertoriu muzical Corul „Tronos” al Patriarhiei şi Corul de tineret din oraşul Bălţi. Au participat furnizori regali şi apreciaţi producători din Republica Moldova, care au tratat pe musafirii Familiei Regale cu produsele companiilor lor. (*Comunicat de presă – Ministerul Culturii, R. Moldova*)

Red.

Invitaţie la Vacanţele Muzicale la Piatra-Neamţ

Centrul pentru Cultură şi Arte „Carmen Saeculare” Neamţ pregăteşte cea de a XLIX-a ediţie a Festivalului Internaţional „Vacanţe Muzicale”. Ediţia de anul acesta, care va preceda jubileu de anul viitor, se va desfăşura între 7 şi 13 iulie. Publicul nemţean şi turiştii aflaţi în vacanţă în ţinutul nostru în acea perioadă se vor putea bucura de şapte seri cu muzică de cea mai înaltă calitate interpretată de artişti şi formaţii celebre.

Aşa cum este tradiţia celor patruzeci şi opt de ediţii anterioare, deschiderea şi închiderea festivalului aparţin concertelor de muzică clasică. Startul va fi dat de **Orchestra Filarmonicii „Serghei Lunchevici” Chişinău**, cu maestrul **Mihail Agafiţa** la pupitru dirijoral.

Iubitorii muzicii de jazz vor fi răsfăţaţi de concertul intitulat „**Big Band Boom**”, în care protagonişti vor fi **Berti Barbera** şi **Big Bandul Radio** (dirijor: **Simona Strungaru**).

Muzica pop va fi prezentă pe scena Vacanţelor Muzicale prin intermediul trupei „**The Motans**”. Solistul, compozitorul şi textierul **Denis Roabeş** (care va fi însoţit de chitaristul **Damian Rusu**, toboşarul **Ali Said**, basistul **Matei Căpitanu**) promite o seară memorabilă, din programul pregătit pentru seara de 11 iulie nelipsind cele mai cunoscute şi apreciate piese ale formaţiei.

Un eveniment muzical, al ediţiei curente care va încânta publicul Vacanţelor, va fi concertul **Tarafului „Iancu Jianu”**. **Constantin Gaciu**, unul dintre cei mai mari cobzari ai României, cel care a înfiinţat acum şase ani grupul oltean, aduce în festival muzica tradiţională şi cea lăutărească.

Ca la fiecare ediţie, nu vor lipsi recitalurile camerale, anul acesta fiind invitaţi să le susţină muzicieni consacraţi – **Mircea Lazăr** (vioară), **Anton Niculescu** (violoncel) **Andrei Licareţ** şi tineri aflaţi în plină afirmare, precum acordeonistul **Emi Dumitru**, fost elev al Liceului de Arte „Victor Brauner” din Piatra-Neamţ.

Un alt eveniment de marcă al muzicii de cameră este recitalul propus de duoul „**Suspiratio**” alcătuit din **Magda-Eliza Maftei** (mezzosoprană) şi Carles Dorador i Jové (teorbă). „**Din Italia în Franţa – o călătorie muzicală barocă**” abordează tema călătoriei, atât ca explorare a două ţări şi a două culturi, fiecare cu particularităţile sale stilistice, cât şi drept călătorie prin diferitele forme de expresie muzicală vocală din secolul al XVII-lea. Arietele, canţonetele şi cantatele italiene se vor îmbina cu ariile de curte, tipic franceze. Acestea oferă o largă paletă de emoţii, de la bucuria primei iubiri la dezamăgire, disperare şi lamentaţie, programul fiind conceput şi ca o profundă rătăcire în labirintul sufletului uman. Singurele mijloace de expresie sunt vocea şi teorba (lăuta).

De neratat de către publicul meloman se anunţă şi concertul intitulat „**The Great American Songbook**”, adus pe scena Vacanţelor de muzicienii **Sorin Zlat** (pian), **Mihaela Alexa** (voce), **Sorin Zlat** sr. (saxofon), **Adrian Flautistu** (contrabas) şi **Iulian Nicolau** (tobe).

„**Poveste din Bucureştiul de odinioară**” este concertul de vineri seara, unul aparte în care solista **Miruna Ionescu** şi membrii „**Tarafului de oraş**” – **Valentin Albeşteanu** (vioară), **Valentin Cucu** (pian), **Daniel Mustăţea** (acordeon), **Nicolae Petrea** (contrabas) – vor interpreta cântece celebre mai vechi ori mai noi, piese fredonate de mulţi dintre noi: „Hai să-ţi arăt Bucureştiul noaptea”, „Suflet candriu de papugiu”, „Coşarul”, „Por una cabeza”, „Inimă, nu fii de piatră”, „Mi-am pus busuioc în păr”, „Habar n-ai tu”, „Ciuleandra”, „Hora Mărţişorului”, „Căruţa poştei”.

La final, în aşteptarea ediţiei a L-a, sâmbătă, 13 iulie 2024, pe Platoul Curţii Domneşti, se va desfăşura **Gala de operă**. Sub conducerea muzicală a dirijorului **Cătălin Ţoropoc**, vor evolua **Orchestra „Ionel Perlea”** şi soliştii **Alexandra Grigoraş**, **Claudia Caia, Relu Proca.**

Valentin ANDREI

APOSTOLUL – revistă a cadrelor didactice din judeţul Neamţ, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învăţământ Neamţ, Asociaţiei Învăţătorilor din judeţul Neamţ (martie 1999) şi Federaţiei Sindicale a Educaţiei şi Ştiinţei din Republica Moldova (aprilie 2019)

FONDATORI ● noiembrie, 1934: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei ● **martie, 1999:** Florin Florescu, Ştefan Corneanu, Gheorghe Amaicei, Dumitriţa Vasilca

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE: Gabriel PLOSCĂ – director general, Iosif COVASAN – director economic, Liviu RUSU, Gabriela GRIGORE.

***CONSILIUL DE REDACŢIE: Mircea ZAHARIA** – redactor-şef (zahariamircia@gmail.com), **Gianina BURUIANĂ** – redactor-şef adjunct (gianina_buruiana@yahoo.com), **Angelina BEGU** – redactor-şef adjunct (Chişinău) (angelinabegu@gmail.com), **Violeta MOŞU, Mihai FLOROAIA, Ramona-Mihaela ROŞU, Elena-Roxana IRINA** (CCD Neamţ), **Luminiţa FELEA** – secretară, **Dorian RADU** – DTP, **Dorin DAVIDEANU** – editor online.*

ISSN - 1582-3121

Redacţia şi administraţia: str. Petru Rareş nr. 24, Piatra Neamţ. Tel/fax: 0233.22.53.32

revista_apostolul@yahoo.com